

16 APR 1952

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 14—Vol. L.

FRIDAY 13TH APRIL, 1952.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price SIX PENCE

WHAT GOD REQUIRES

We live by faith, but faith is not the slave
Of text and legend. Reason's voice and
God's

Nature's and Duty's never are at odds.
What asks our Father of His children save
Justice and mercy and humility,

A reasonable service of good-deeds,
Pure living, tenderness to human needs,
Reverence and Trust, and prayer of light, to
see

The Master's foot prints in our daily ways?
No knotted scourge, nor sacrificial knife,
But the calm duty of an ordered life,
Whose every breathing is unworded praise
A life that stands as all true lives have stood
Firm rooted in the faith that God is good.

—J. G. Witter.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

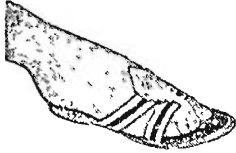
VELVET CHENILE
GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.
Colours: Green, White, Red,
Brown, Blue and Wine.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGÉTTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, PILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered
4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads
at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

**BONES
WANTED**

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

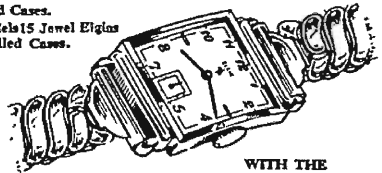
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to :

THE
**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgin
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMBLY, ex-Hendon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
In Strictest Confidence.

11/12 Pastena Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.			Rs.
Fire Premium	1,70,32,179		Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844		exceeds ...	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968		... ..	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

*Cable & Telegraphic
Address:*
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.   Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

Bradford Clothing Factory

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS

Supplied To Trades Only

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving April 30. Sailing May 5 for Bombay via Karachi and Bedi Bunder

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0
Muslim Special Food	£11-10-0	Ordinary Food	£5-0-0
Hindu Special Food	£10-3-0	Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Assn Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

EVERY

FRIDAY from NAIROBI-

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

AIR-INDIA

International LTD.

Incorporated in India.

Members of I.A.T.A.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

RUBBER STAMPS
18 HOURS SERVICE

PRINTING

(DONE AT SHORTEST NOTICE)

Standard Printing Press

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.

73 BEATRICE STREET.

DURBAN

ESTABLISHED 1927.

PHONE 61006.

P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS:

"QUICKPRINT"

Pilgrims!

JOURNEY TO

MECCA

by comfortable 2 or 4-engined aircraft

- Save up to 40% on scheduled air fares.
- Reduced rates for large parties or whole plane charters.
- Payment accepted on the lay/bye system—Save while you wait.
- Re-entry visas arranged before you leave.

Full details from

AIR EXCURSIONS AND CHARTERS

104/5 His Majesty's Buildings, Eloff Street, Johannesburg.
P.O.: Box 2758. Telephone 22-2342. Telegraphic Add: "AIREXCUR."

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 14—VOL.—L.

FRIDAY, 11TH APRIL, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENNY

Indian Opinion

FRIDAY, 11TH APRIL 1952

Justice Should Be Tempered With Mercy

THE judgment given by the full bench in the Transvaal Supreme Court in the case of Budhia Bhana vs. the Minister of the Interior will affect quite a number of such cases where children were not able to enter the Union before they had reached the age of sixteen for no fault of theirs, but because of the disruption in transport during the second world war. To penalise such children and tear them away from their parents and other relatives who are domiciled in the Union is a glaring injustice and it is inhuman in the eyes of the civilised world.

Mr. Justice Price seems to have laid stress on that point which should certainly not be ignored. Justice should be tempered with mercy. And this is undoubtedly a case in which the circumstances should be taken into consideration by the learned Judges. The Judge President (Mr. Justice Maritz) very rightly said that he had an open mind on the question whether Mr. Justice Price had jurisdiction to entertain the application. That is a point which needs to be tested in the interests of justice. It was also stated by Mr. Justice de Villiers that "In my opinion the Minister had acted within the jurisdiction conferred upon him, and as there is no suggestion of fraud or

malafides, I incline to the view that Mr. Justice Price had no jurisdiction to entertain the application."

One thing needs to be remembered here that the openly declared policy of the present Government is not to protect the rights of Indians to reside in the Union but to seize the slightest pretext to get rid of them. We

Heart-Burn Over Lack Of Apartheid In Hospital

MR. F. C. ERASMUS, Minister of Defence, has made many changes in the Permanent Force since assuming office, but he has failed to apply full Apartheid to a military hospital in the Transvaal, writes 'The Natal Mercury'. A patient recently discharged from the hospital told 'The Natal Mercury' last week that sheets, pillowcases and pyjamas issued to European and non-European patients are taken from a common stock and are all washed in the same laundry. "I might have been using sheets and pyjamas," he said, "that had been used by a Native patient the previous week. The same is true of the white coats worn by orderlies. These are issued in the same way to European and non-European orderlies. That is not the Apartheid the Government are always talking about."

Deep-Rooted Prejudice

We note the above piece of news because it is typical of the way even the United Party is carrying on propaganda to goad the Nationalist Government to introduce Apartheid where it does not exist. If the Europeans and non-Europeans were rubbing shoulders

certainly do not suggest that there has been any fraud or malafide intention in the case in question. But the whole policy of the present Government in dealing with the Indians is not based on the principles of justice and humanity. We can therefore look only to the highest Court of the land for justice.

This is not a case where any fraud or any criminal act has been committed by their esponent. Hence the scales of justice, in our humble opinion, should balance entirely in his favour.

NOTES

together in times of war this question would never have arisen. It is in time of peace that these evil thoughts arise. In reality if things are clean what does it matter who has made use of them? But this deep-rooted prejudice is a characteristic of White South Africa, whether it be Afrikaans or English. Honourable exceptions no doubt there are but unfortunately they are a few and not vocal enough.

Bantu And Indian Advocates

For the first time since the establishment of a Supreme Court for the Natal Provincial Division, a Native advocate—the only one in the Union—appeared at the Bar last week. Then, as a non-European, he made the unprecedented move of applying for another non-European (an Indian) to be admitted as an advocate. The advocate who was admitted is now the first Indian "full" advocate to be admitted in the Union since Mahatma Gandhi in 1896. This does not include several Indians, who are both attorneys and advocates, having been practising as such before the "dual-practice" system was abolished in Natal. The Native advocate who appeared in Court is Mr. A. M. Ndhlovu, a Univer-

sity of Capetown graduate, who practices in the Cape Provincial Division. He applied to Mr. Justice E. Selke and Mr. Justice N. Holmes for an Indian, Mr. Hassen Ebrahim Mall, also a University of Capetown graduate, to be admitted as an advocate in the Natal Provincial Division. The order was granted, making Mr. Mall the only "full" Indian advocate in Natal. It was the first time, too, that a non-European advocate had ever propped the admission of anyone—whether European or non-European—as an advocate.

Perhaps the advocates of Apartheid must be racking their brains to find out a way of introducing Apartheid now in the legal profession. In the medical profession it already exists to a certain extent. European nurses have refused to take orders from non-European doctors in some parts of the Union at least. Perhaps the non-European Advocates will be prohibited from being briefed on behalf of European clients!

New By-Laws For Durban Library

New Durban by-laws specifically banning non-Europeans from the central Municipal Library are published in last week's Provincial Gazette. They provide for the exclusive use of the Brook Street Library by non-Europeans. The new by-laws state: "The City Hall Library shall be reserved for the sole and exclusive use of Europeans and no non-European shall enter such library for any purpose whatsoever. "The Librarian may in his discretion grant permission to a non-European to enter such library." The penalty for contravention is a fine of not more than £10, or one month's imprisonment.

Methodists Attack

Nationalists' policy

The president of the Conference of the Methodist Church of South Africa, the Rev. A. E. F. Garrett, says in a statement that the Methodist Church of South Africa has followed with the gravest concern the developments of policy under the present Government. "It is our clear judgment and conviction that the difficult racial situation in South

Africa has been unwarrantably aggravated by policies which reveal a complete lack of understanding and appreciation of the mind of the common people on racial issues. Fears have been engendered which never existed, and suspicions have been created which none formerly entertained. Race relations have now been strained in such a way and to such an extent that the future well being of South Africa is in jeopardy and made well-nigh impossible unless, even at this late stage, the confidence of the people is restored in an assurance that no attempt will be made to destroy the stability of the law, that no policy will be followed which fails to take account of the rights and privileges of every section of the people in all racial groups, and that every consideration is given to the perfectly free, easy and happy relations which can exist in friendship between Africans and English speaking

people, and between Europeans and non-Europeans."—S.A.P.A.

Dr. MacLeod On Dr.

Malan's Policy

The Rev Dr. George MacLeod, a senior member of the Church of Scotland, now visiting South Africa, speaking in Capetown is reported to have said the situation he had found in South Africa was different from the situation he had expected, to find. "In the first place I am convinced that the policy of Dr. Malan (though I do not agree with it) at least does not arise out of contempt for the Native population, but from a sincere belief that separation is for the mutual benefit of both races. Indeed I feel I must say that many Europeans in the United Party vent their moral indignation on Dr. Malan while secretly being grateful for his principles of separation."

HOW APRIL 6 WAS OBSERVED

THE African National Congress and the South African Indian Congress in conjunction with the Coloured people's organisations had declared April 6 as a day of protest against the unjust laws of the country directed against the non-Europeans. The observance of this day was to be a prelude to the proposed mass campaign against these laws. It was originally decided to hold mass meetings and have mass demonstrations on that day. But the decision was later modified in order to avoid any racial clashes which there were possibilities owing to feelings being tense on both sides. The modification was that the day would be observed as a day of humiliation and prayer and that prayers would be held throughout the country by all non-Europeans and where meetings were held every care would be taken to see that there would be no breach of peace.

According to Sapa reports in the main centres of the Union, thousands of Indians' Natives and Coloureds gathered to pledge support for a plan to "defy unjust laws." Reports from all centres said that the meetings were orderly and without incident.

The plan as announced in Johannesburg, was (1) to select volunteers in the larger cities of the Union who would be willing to defy certain laws; (2) to expand defiance by having more volunteers in the remaining cities and towns of the country; (3) mass defiance against unjust laws. The length of time between the three stages would depend on the success of each, it was announced.

In Maritzburg on Saturday afternoon, the Natal branch of the Congress held an orderly meeting of Natives at Edendale. The meeting was poorly attended.

It was addressed by speakers from various parts of the Province, but the main speaker of the day, Chief Lutuli, could not attend. Members of the police were also present.

On Sunday a church service was held at Edendale. It was attended by Natives who gathered to pray for the future of their race.

Durban

According to a Sapa message police in Durban headquarters report that there were no Native incidents anywhere in Natal on Saturday or Sunday.

A meeting at 11 a.m. at the Bantu Centre, Durban, attracted only 50 Natives.

No Natives attended a meeting convened by the African National Congress at Chesterville Location on Saturday afternoon.

A message states that police banned a mass meeting called in Nairobi on Sunday by the Kenya African Union and the East African Indian National Congress, to coincide with the protest demonstrations in South Africa.

Cape

While the first ceremonies in the final day of the dedication of the Van Riebeeck Festival were in progress on Sunday afternoon at the Van Riebeeck column on the Capetown foreshore, several thousand non-Europeans gathered on the Grand Parade, a few hundred yards away to protest at "300 years of White domination."

For three hours an array of speakers from the Franchise Action Council, the African National Congress and the Cape Provincial Indian Assembly addressed the crowd.

There were no disorders.

'Natal Mercury's' Report

The 'Natal Mercury' reports that the African National and South African Indian Congress' "Day of Protest" which it was feared, might have explosive results in Durban, turned to be a dump squib.

Fewer than 500—mainly apathetic—Indians and a handful of joking Natives attended the major rally at Nicol Square; fewer than 100 went to the Bantu Social Centre to hear Chief L. J. Lutuli and Mr. M. B. Yengwa; not a single Native turned up for the meeting at Chesterville Location. Most of the cheers and enthusiasm hoped for by organisers of the meetings were expended on a football match at Somtsu Location, where a crowd of Natives estimated at about 10,000 watched the Busbuck's play Oanderers.

The speakers at the meeting at Nicol Square were Dr. G. M. Naicker, Mr. J. N. Singh, Mr. P. Simelane, Mr. A. I. Meer, Mr. H. Mall and Miss Maniben Nana Sita all appealed to non-Europeans against using force to gain their demands.

They appealed for a campaign of passive resistance and warned their listeners that they might be asked to break laws for which they would be sent to gaol.

Before closing the meeting the audience was asked to repeat the following pledge after Dr. Naicker: "We, the oppressed people of South Africa, do hereby solemnly pledge to carry on a relentless struggle for the repeal of the unjust laws specified in the action of the African National Congress and supported by the South African Indian Congress, the Coloured People's Organisa-

tion and other freedom loving peoples

"We shall do all within our power, to the utmost limits of our endurance and sacrifice, to carry out the Congress call to fight against these unjust laws which subject our people to political servility, economic misery and social degradation.

"From this day onwards we vow to act as disciplined men and women and dedicate our lives to the struggle for freedom and fundamental human rights."

An orderly crowd of several thousand people, mostly Natives, Indians and Coloureds, but with a smattering of Europeans, gathered at Freedom Square, Johannesburg, to pledge support for the plan.

Dr. Y. M. Daidoo, president of the South African Indian Congress, who presided at the meeting, said that the day marked the beginning of the struggle in South Africa against "the oppression of the last 300 years."

Mr. D. Tloome, secretary of the Council of Non-Europeans Trade Unions, said messages of sympathy with the non-Europeans in South Africa had come from many lands. They had been a telegram from Mr. Osoo Ea Lal, Prime Minister of the People's Republic of China, another from the Prime Minister of India, Mr. Nehru; and one from the Prime Minister of Persia, Dr. Mosaddeq.

There was a loud cheer when Mr. Tloome said a telegram had been received from the Prime Minister of Gold Coast, Mr. Kwame Nkrumah.

Banners and placards were projected above the heads of the crowd. One said "Malan—remember how Hitler fell" and another "Down with Apartheid."

About 10,000 non-Europeans, mostly Natives on Sunday took part in a religious service in Port Elizabeth, to pray for freedom as part of the Union-wide demonstrations. The meeting was well behaved and without incident.

The World's Best

OLIVETTI

Typewriters (Portable & Standard)
Adding Machines (Hand Operated & Electric) Calculators
Portables with Hindi Keyboard from £29.

The OLIVETTI Factory is now established in South Africa, therefore Stocks and Parts always available.

Contact Sole Distributors:
PINCHEN & YOUNG (PTY) LIMITED
(Olivetti Division)

212/220, Mercury Lane Buildings, DURBAN.
Phones: 20292, 23280, 28464.

Telegrams: P/NYON.

**For ALL your Stationery Requirements contact
Our Wholesale & Retail Stationery Dept.**

GROUP AREAS ACT AMENDMENT BILL

A BILL to amend the Group Areas Act was introduced in the Union Assembly by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, the week before last and was published last week.

The Bill contains 21 sections—the original contains 39 and two schedules—which are designed to facilitate the administration of the scheme, and to overcome practical difficulties which have become apparent.

One of the principal amendments sought by the Minister is to enable the Governor-General to define an area which in the future he proposes to declare a group area for occupation or ownership of any one group.

This procedure; it is expected, will encourage voluntary movement from the area concerned of people who belong to other groups. It will also be an indication in advance to people who wish to buy property of the group which will be in the area.

After an area has been defined in this way, the use of land there will be controlled to prevent development conflicting with that group area.

A new procedure is proposed for the issue of trading licences. Hitherto the officer issuing them had the power to refuse to issue licences when he had reason to believe that the applicant could not lawfully occupy the business which was to be carried on.

Now the officer issuing the licences can refuse to do so only if the applicant does not set out in a written statement certain particulars, such as the title-deed description, the name of the applicant for the licence, the group of the person who will be in actual control of the business, and that the applicant may lawfully occupy the premises.

As soon as the licence has been issued, the licensing officer shall send a copy of the statement to the chief inspector, and if he has reason to believe that the person concerned may not lawfully carry on the business, also a full report on the grounds of his belief.

The chief inspector may then approach a Magistrate's Court for an order declaring the licence invalid or to have lapsed.

The decision of the Magistrate will be subject to an appeal to the Provincial Division of the Supreme Court.

Another important amendment concerns title deeds. Up to now in controlled areas the Minister could make determinations in regard to the occupations of premises, but he could not do so

in contravention of the title deeds of the property.

The amending Bill proposes to give the Minister authority to make a determination in conflict with the title-deed provisions.

The definition of a company is extended to include associations of persons, such as sports clubs, welfare bodies and so forth. The group character of such an association will be determined by the group of the majority of the members.

Under existing legislation, a woman always followed the group of her husband, or the man with whom she cohabited, while a European man always kept his group.

The Bill proposes that in future where a White man is married to a Native or Coloured woman, he will for the purpose of the Act be regarded as a Native or Coloured, as the case may be.

The object of the change is not to separate such couples, but for them to keep together. The White man will have to go to the lower group.

At present it is possible under the Act for a person to change his group by marriage or by a change of habits. But there is no provision for a person who owns property and changes to another group.

The Bill provides that if a person becomes a member of another group he shall not be able to hold that property in a controlled area except with a permit. The same provision already exists in the case of companies.

Another change is proposed in regard to the publication of notices. At present, when applications are made to the Minister, they are submitted to the Land Tenure Advisory Board for report.

Before the Board does so, it has to publish certain particulars in a newspaper circulating in the district in which the area concerned lies, and this has proved to be expensive.

It is now proposed, on the recommendation of the Board, to dispense with the publication of any such notice in any particular case or in any class of case specified by the Minister.

**SHAVING COSTS LESS
WITH
MINORA BLADES**

4 Blades For 6d.

IMPORTANT JUDGMENT IN IMMIGRATION CASE

THE Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, was a successful appellant to a bench of three judges who on Monday in Pretoria who set aside a decision by Mr. Justice Price, declaring that Boodhia Bhana, an Indian, who was entitled to remain in South Africa as a person exempted from provisions of the Immigration Act relating to prohibited immigrants.

Mr. Justice de Villiers, the Judge-President, Mr. Justice Maritz and Mr. Justice de Wet upheld the Minister's appeal with costs.

The respondent (the appellant before Mr. Justice Price) is a shop assistant of Hillbrow, Johannesburg. He entered the Union in May, 1949.

He was then 16 years old, and although his father was at the time lawfully resident and domiciled in the Transvaal, Boodhia Bhana was, in terms of the Asiatic Immigration Act of 1913, a prohibited immigrant.

But for the disruption in transport because of the second world war, he would have entered the Union lawfully before he had reached the age of 16, and been entitled to acquire a domicile with his father in Transvaal.

Before Bhana left India, the Commissioner for Immigration and Asiatic Affairs wrote his attorney a letter, which stated that as Bhana had failed to enter the Union before he had become 16 years old, he could only be admitted on a temporary permit.

On arrival at Durban, Bhana was served with a notice that he was a prohibited immigrant and was told that he had the right to appeal to the Immigration Board.

No appeal was made to the Board. On the same day a temporary permit was issued to him. This had been extended

from time to time until May 31, 1951.

In July, 1951, he was served with a notice calling upon him to leave the Union by the next available ship.

Mr. Justice Price, in August, 1951, made an order declaring him to be entitled to remain in South Africa as a person exempted from the provisions of the Act relating to prohibited immigrants. It was against this order that the Minister appealed.

Mr. Justice de Villiers referred to the provisions laid down in the Act that no court of law had jurisdiction, save upon question of law reserved by the Board.

"In my opinion the Minister had acted within the jurisdiction conferred upon him, and as there is no suggestion of fraud or malafides, I incline to the view that Mr. Justice Price had no jurisdiction entertain the application," he said.

Referring to the letter sent to Bhana's attorney by the Commissioner for Immigration and Asiatic Affairs, Mr. Justice de Villiers said that in his judgment this did not give Bhana any right of residence in the Union.

There was no undertaking that the ordinary provisions attaching to temporary permits would not apply in Bhana's case. Temporary permits could not be for an indefinite period.

The letter did not constitute an exemption. It was unnecessary to give a definite finding as to whether the provisions of the Act concerning jurisdiction applied to these proceedings.

The Judge President (Mr. Justice Maritz) concurring, said: "I have an open mind on the question whether Mr. Justice Price had jurisdiction to entertain the application."

"For the rest I agree with Mr. Justice de Villiers."

P.O. Box 96.

Phone 2471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

INDIA

"NEW INDIA"

SPEAKING to pressmen in Singapore on March 25 Mrs. Eleanor Roosevelt said that India had made "a remarkable progress" and the working of the constitution was in the most democratic manner possible. She said in a brief span of four years the nation of 362 millions faced great problems bravely and was now on the road to economic and educational progress.

Mrs. Roosevelt said that during her extensive tour of India she found a welcome awakening among country's women. They were taking an increasing interest in the welfare and progress of the society. New India, she added, was "very sound in many ways and is learning more, and more day by day."

Nizam Welcomes State's Integration

Inaugurating Hyderabad's first popular legislative assembly on March 23 the State's Rajpramukh H.E.H. the Nizam said that within the framework of free democratic India, Hyderabad would have to play its role as an integral and significant unit of India.

The Nizam said 'The chequered political history of the State has been marked by some extremely unpleasant happenings but all is well that ends well and the cherished desire of the people of the State for full integration as a component unit of the great Republic of India has now at last been fulfilled. The credit for this happy consummation goes to the great leaders of India, Nehru and late Sardar Vallabhbhai Patel, who by their sagacity and foresight led the people to their goal surely and swiftly.

"The period of transition that followed, the intervention of the Government of India in the affairs of Hyderabad has been one of great importance to the State. Not only has the law and order been evolved out of the chaos that prevailed in 1948 but the great task of holding free and fair general elections throughout the State has been completed smoothly and successfully paving the way for the establishment of a fully responsible government."

"These years have witnessed a bloodless revolution consisting of a large number of far-reaching reforms like the abolition of Jagirs and other progressive legislations aiming

at betterment of the peasant's lot," the Nizam added.

A Yardstick To Measure Progress

Speaking at the Silver Jubilee session of the Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry in New Delhi on March 29 Prime Minister Nehru declared that whatever the industrialists and the Government did had to be measured with one yardstick namely the extent to which it benefited the people. He said that he did not agree with the observation made by Mr. C. M. Kothari in his presidential address that

continuing the Prime Minister said that the draft five year plan was not final and could be changed or amended. The Government would welcome all suggestions for its improvement. The plan deliberately envisaged a slow rate of progress but everything depended ultimately on the extent on public cooperation. Sri Nehru said that the food production has the priority number one and unless this problem was solved all other plans for industrialization would be difficult to achieve.

Earlier in his presidential address Mr. C. M. Kothari pledged whole-hearted cooperation of the Indian business community to the Government in their efforts to speed up economic progress.

He spoke of the achievements

Mrs. Eleanor Roosevelt, wife of the late President Roosevelt of U.S.A., called on the President, Dr. Rajendra Prasad at Rashtrapati Bhavan, New Delhi, during her stay in India in March.—P.I.B.

the rights of private conscience and enterprise were the rights inseparable from democracy. Sri Nehru declared that such an approach was utterly out of date and no democracy could guarantee such a right. The only right that could ultimately prevail was the right of the people to go forward.

The Prime Minister said, "A private enterprise has a place in the nation's economy only to the extent it serves the people's interests. The moment it neglects the interests of people it has no place whatever and may be shoved aside root and branch."

He advised the industrial community to understand clearly the new forces sweeping the world today as otherwise the country could not prosper. The main problem was how to take people forward to win their cooperation and create a new hope and faith in them about the future. If that was done he said the people would be willing to bear many hardships and lend their full weight in national constitution. Con-

of the government in the last five years making a pointed reference to different multi-purpose projects and large-scale public enterprises such as the Penicillin factory, the fertilizer factory at Sindri and the Chittaranjan Locomotive Works. In private sector too he said the government had sought to assist the growth of indigenous industry.

Turkish Visitors Impressed

The members of the Turkish Press delegation, Dr. Ahmed Sukru Esmer and Mr. Dogan Nadi, have given the impressions of their seven-week tour of India in broadcast talks from New Delhi on March 21. Dr. Esmer said, "Two things impressed us most. One is the great construction work going on all over India—industrial enterprises and agricultural projects. All this construction work will rehabilitate India economically. India has rich natural resources and with the great efforts she is making she will be one of the most pro-

perous countries of the world. The effort she has made towards that goal in such a short time is impressive.

"Another thing which impressed us is India's constitutional organisation which has reached its final stage with the recent elections."

Speaking of India's secularism Dr. Esmer said, "Turkey and India are two Asiatic countries which adopted the principle of secularism—so far the ideal which the Westerners reserved themselves. The spirit of tolerance which prevails between the people of different religions impressed us very much. Everywhere we went we found people of different languages and religions living amicably together. Because you are basically of one civilization and tradition you have the same outlook towards life as a whole. That is why in this apparent diversity of customs you have the unity of purpose which has made India the greatest and the most powerful country of Asia."

Continuing Dr. Esmer said, "Our visit to Kashmir has been especially interesting. In spite of the uncertain political situation we found the people of Kashmir hard at work. The Kashmir Government has accomplished much in a short time. The effort to liquidate feudalism through progressive land reforms is impressive. I understand Kashmir is leading the country in this respect. The efficient transport organisation also interested us very much. It was a great privilege to meet Sheikh Abdullah in Jammu and talk to him. He impressed us as a man of dynamic personality."

Mr. Dogan Nadi in his broadcast said, "I have been particularly struck by one feature which may appear to be of small consequence but is really of very great importance when one looks at India from outside. I refer to the problem of religion. We have a great admiration for the manner in which you have solved the problem of religion and established a democratic secular state. No other country in the East has yet been able to solve this problem and am sure your lead will be followed by others... We have observed secularism at work in India and are glad to say that in the midst of the diversity of religions and languages there is an essential unity among the people of this great country. The State does not discriminate among citizens on account of their religion or language or the area to which they belong. And for this reason I feel the partition into two States on an undemocratic demand of a religious party is a grave mistake."

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

"THE eyes are the windows of the soul" is an old, trite, but nevertheless very true saying. The eyes register in most remarkable fashion the inwards emotion and thoughts and are indeed often a clue to the soul. A pair of be utiful eyes can transform an otherwise very plain face and, on the other hand, a pretty face with a pair of dead, soulless eyes can be a horrible sight to anyone with discernment and the knowledge of judging character. As to the effect of eyes lit up with love go and observe any couple, young or old, who are truly in love with one another. There is a mystic magic in the glow from their eyes.

To the physician, the eyes are of extremely great value in indicating the general bodily health. And to those who are expert in the art of iridiagnosis, the eyes are a most wonderful means of determining the bodily ills and condition of any patient. Iridiagnosis is based on the fact that the iris, or coloured portion of the eyes, is composed of a vast network of fine nerve-threads intricately interwoven and related to special portions of the body. If any part of the body becomes injured or diseased, that fact will register in the portion of the iris corresponding to that part of the body. Unfortunately, the study of iridiagnosis is exceedingly difficult and requires years of patient application and practice. The consequence is that few people are well-versed in this art.

The pupil, or apple of the eye is also a guide in cases of very serious disease. If, for instance, it is oval in shape, this may be an indication of the risk of apoplexy with resultant paralysis. If flattened, it may warn of softening of the brain. Again, the condition of the interior of the eye is often a most valuable guide to the condition of the whole body. And, conversely the whites of the eyes may signify very definitely the prevailing state of the constitution. For instance, jaundice and other liver troubles will reveal themselves by a yellow discoloration of the whites of the eyes. Excessive dryness may be found associated with diabetes. And a bluish tinge can point towards a consumptive tendency.

The point I wish to make, and it is a very important point, is that the condition of the eyes is closely related to and interdependent on the condition of the

rest of the body. Whoever can maintain his body in perfect health, should normally have splendidly healthy eyes. But if the body is neglected, abused or diseased, the eyes are almost certain to suffer to some extent.

One of the great old English Homoeopaths, J. Compton Burnett, kept reminding people that their eyes are only modified and specialised skin cells. Time and time again he pointed out that skin diseases are closely related to eye troubles, and that where skin diseases are suppressed, there is always a grave risk of eye troubles developing. It was he who drew attention to the fact that cataract often develops later on in people who have had an operation for piles. Such an operation does not remove the cause of the piles, so the original cause, still persisting, merely seeks an outlet in some other direction. Again, he showed how cataract can also result from excessive salt-eating.

There is the famous case of certain meadows on the French coast that get flooded regularly by the sea and hence are very salty. Any young horses raised on these meadows get cataract of the eyes if not removed to inland pastures within two years.

Our eyes are such precious possessions, and yet they are frequently most grossly abused. Usually this is due to sheer ignorance, so let me try to give some elementary guidance in the proper care of the eyes.

In the first place, keep the eyes clean. Never, under any circumstances, meddle with the eyes with dirty fingers. You never know what can be introduced into them that may result in grievous damage being done.

In this connection, let me give a frank and solemn warning. The discharge of the venereal disease called gonorrhoea is a virulent poison to the eye. Countless unfortunates have been blinded by the virus of gonorrhoea getting into their eyes. Often such persons have been perfectly innocent. They have dried their hands on a towel contaminated by someone else with this disease. Or they have washed their faces in a basin similarly defiled.

It is a wise precaution never to wash the face in a basin used by the public or strangers. Running water, straight from the tap is the

safest. And never use a towel that has been used by some other person, not even to wipe the fingers on. If these rules were rigidly adhered to, the incidence of blindness due to gonorrhoeal infection of the eye would be greatly reduced.

Again, never rub the eyes if they are sore. Blinking the lids rapidly is a far better measure, and its efficacy can be much improved by tweaking the nose until the eyes fill with tears or blowing the nose hard so that the eyes fill with tears. The blinking and tears are often all that is needed to wash the eyes thoroughly and remove any source of irritation. It is interesting to note, too, that scientists have discovered that tears are a wonderful natural disinfectant; they kill germs. If the fingers are thoroughly clean, it is permissible to rub the other eye, not the troubled eye. By reflex action this helps the affected one. It is also a good plan to use the facts of Zone therapy, as for instance, that vigorous rubbing of the forefinger on the side affected helps the eye a great deal. Of course, if there is some foreign body, such as a splinter of steel or glass, in the eye, it is the height of wisdom to go without delay to some competent person to take it out under aseptic conditions. In really serious cases a surgeon might be needed. The eyes are too delicate and precious to take risks with.

In cases like trachoma, "pink eye" and so on, the eye must be protected against the light and not be strained under any circumstances. Fortunately, Homoeopathy has a wonderful remedy for trachoma in Apis 200 or even higher potencies. In one of her books, the famous Dr. Dorothy Shepherd tells how someone made a great reputation in Egypt by using this remedy, which produced results that astounded the orthodox doctors. There is no record, however, of their having adopted it.

Under no circumstances should one indulge in the foolish practice of trying to look at the sun. Sometimes there are certain rays in the sunlight that are very powerful and destructive that can do irreparable damage to the eye. Remember also that the eye has a lens, just like a magnifying glass,

that can concentrate the rays of light to a fine point that might even burn delicate tissues. At times of eclipse of the sun, one must never look at the sun with the naked eye. Very harmful rays are most plentiful then, and after every eclipse we hear of cases of permanent blindness caused by looking at the eclipse with the naked eye. Always use a piece of smoked glass or a piece of spoiled photographic film, the sort that is all dark and smoky. Look through this, then the eclipse can be seen clearly with absolute safety. This filters out the dangerous rays and protects the eyes.

Sometimes people in town see men working at tram or train rails with an oxy-acetylene cutter—a kind of blow torch that melts the steel away with great showers of sparks. You will always notice that the man working with this wears heavy goggles or eye-shields. They are not merely to protect his eyes from the sparks, but also filter out X-rays generated in the process. It is fascinating to stand and watch this work—but it is very foolish to do so. Anyone standing nearby and watching for a few minutes is very liable to get terribly inflamed eyes several hours later. They may never suspect the cause; but their suffering can be keen in the extreme. And it is even possible to lose one's sight in this way.

The silly custom of wearing sun-goggles, smoked and tinted glasses and goggles, that is so popular today, cannot be good for the eyes. Protect the eyes from too much glare, by all means; but do not provide them unnecessarily with what amounts to a crutch. If we walked about with crutches needlessly, our limbs would in time grow weak. So, too, the eyes must be weakened by those devices which also make women look silly and uncommonly ugly and older than their years. I simply cannot understand what causes women to make themselves look hideous in this way.

If the eyes are at all weak, it is often very good practice to bathe them with cold water. Cold salt water is the best, and one simple way of doing this is to put about one tablespoonful of salt in a large handbasin of cold water. Dissolve the salt thoroughly. Then take a deep breath and plunge the face into the water.

Open the eyes under the water and look around. Look up and down, and roll the eyes. Blink them rapidly. Repeat this performance several times. It is also a good deep-breathing exercise. Many people have had their eyes very greatly strengthened by this simple procedure. Another way is simply to bathe the closed eyes with very cold water. Weak tea or a tea made of violet leaves are even better.

Another thing is to expose the closed eyes to the morning sunlight. Remember, never look at the sun with open eyes. Just let the morning sunlight shine on the closed lids.

One of the finest contributions to the care and comfort of the eyes is *Euphrasia* either in tincture or in homeopathic attenuation. *Euphrasia* is prepared from a herb called "Eyebright" in plain English and known to the country folk of Britain and Europe for centuries. In a great many cases of eye trouble, from whatever cause, bathing the eyes with a lotion of lukewarm water to which a few drops of *Euphrasia* tincture have been added, will afford enormous relief. A small pinch of common table salt in the water will prevent it from stinging the eyes. Plain water stings, as we all know; but a very small amount of salt makes it as salty as the human blood or tears, and then no pain is caused.

If the eye is injured by a blow, great relief may be had by placing on it a compress of cold water. This is made by soaking a clean piece of cloth in cold water, folding into a pad and putting it on the eye. A few drops of *Euphrasia* tincture in the water would be an advantage. And it is a great help to take some homeopathic *Symphytum* 6 pills every half hour for a couple of hours.

I remember a case where a youngster struck himself a severe blow on the eye with the stick handle of a catapult he was playing with. The "catty" handle

shot back and hit his eye with such force as to cut the lid and even cut the eyeball underneath it. Fortunately it did not strike him direct on the pupil of the eye or on the naked eyeball. Nonetheless it hit with such force as to put the eyeball out of shape for a time. The pain was agonising. But a couple of hours treatment with cold compresses of *Euphrasia* lotion, and *Symphytum* 6 pills every half hour gave such relief that the boy eventually exclaimed, obviously from the bottom of his heart, "Whoever says that Homeopathy does not work is a blank fool!" In a day or two the eye was completely better, except that the cut on the lid took longer to heal.

Incidentally, it is interesting to observe that there is a popular proprietary eyewash on the market that contains a number of homeopathic eye remedies, including *Euphrasia*—as the formula printed on the box shows. The cost of making this lotion must be very low because it is mainly pure water with a very small amount of these different homeopathic substances in it. So the profits on the sale price are very great, it seems to me. But people are quite willing to pay the price, judging by the sales, and it should be a very good eye lotion. I do not, however, advocate regular bathing of the eyes with any eye lotion, however good. That is not natural. Nature's own eye lotion is the product of the tear-ducts, the liquid that, when it overflows the eyes, we call tears. The tears lubricate, cleanse and disinfect the eyes in a wonderful way.

While on the subject of eye lotions, let me give a solemn warning against the use of anything calculated to give a "glamorous glitter" to the eyes. Foolish females are prone to be influenced by the plausible advertising for such rubbish; but it cannot be good for the eyes

and often can do a great deal of harm. Cosmetic aids to beauty are all too often a delusion and a snare. There is nothing to compare with the natural glow of real health that results from a genuine condition of a vitality and cleanliness. Pure blood, internal cleanness, and a system in first-class order, reflect in eyes that glow and shine in a way that nothing artificial can imitate.

It would take too long to deal with exercises for the eyes, but there are a number of systems that are excellent. The chief principle consists in ensuring adequate relaxation of certain muscles of the eye, so as to promote circulation of blood and other fluids. Stagnation always means disease. Neck exercises and massage and manipulation of the neck also have their place in treatment of the eyes, as do other therapies such as Spondylotherapy.

Finally let me repeat once more that our bodies are made of what we eat. "Tell me what you eat and I will tell you what you are." If the food is deficient in vitamins and other necessary elements, the eyes are bound to suffer. They are part of the In America, I knew of cases where weak sight was caused in certain families merely by their using a cotton-seed oil imitation of butter. It lacked certain vitamins necessary for the eyes. And it is also a well-known fact that a high-starch diet, or too much refined sugar, can cause eye troubles and defective vision. High-starch substances commonly used are oaks, biscuits, white bread, white roll, all white flour products, white rice; mealie rice, mealie meal, cornflour and so forth. Drugs, medicines, alcohol, injections and other unnatural substances can also cause eye troubles. In fact, it is quite amazing how many people who have been under a considerable amount of allopathic treatment have eye troubles; and after they

have had Nature Cure perhaps for some entirely rent trouble, they find that eyes have greatly improved.

An interesting point of significance is that British men fighting at night during last war were given large tins of raw fresh carrots to ply the vitamins that enable to see in the dark. A man must be able to see in the dark, they will be at the mercy of the enemy. Lack of certain vitamins causes nightblindness. Carrots contain the vitamins and in a natural form; so meant the difference life and death to these. Actually, of course, it is a matter of life and death to each and of us. Faulty vision that from faulty food is only a matter of time, Nature's warning of decay, the slow and death, that is taking throughout the whole. People do not realise that we gradually, first in one the body, and then death the whole body.

The sensible thing, is to be sure that we, and dear ones, shall always have adequate supply of the simple, natural foods for good health and life; we shall regularly take the exercise, rest and other requisite for keeping the first class condition. When have the vision to do this, can have more than prospects of maintaining too, in such order that they enable us to see and to the world about us and to the most of this life with God has blessed us.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Books, Balance Sheets, Tax Returns. Apply:
306 Commissioner
Jeppe,

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street,

DURBAN.

Things In General

Indo-All Arts Guild

Realising the grave necessity of art in the Indian community of South Africa, a group of artistic individuals inaugurated an arts guild on the 27th March, 1952. The interim of the Guild is to foster Art such as Music, Frame Photography, Printing, Sculpturing, Film Technique etc. amongst our Indians in South Africa. The Guild will donate its energies, to train artists for the Film Industry. Although the Guild is not going to be the symbol of a new cultural heritage, it is going to be a medium through which the artistic and ambitious Indians will maintain the culture of our proud forefathers in the face of greed and selfishness. Our traditional music which once lifted the human soul to spiritual heights with its, emotional melody has today been reduced to cheap monkey rhythm. Any Indian with artistic inclinations and aptitude will now be privileged to study, practice and promote any art under the banner of the "Indo Arts Guild," in South Africa. The office bearers for a period of two years are: President: Mr. P. R. Singh; Chairman: Mr. G. M. Motala; Vice Chairman: Mr. S. P. Sylvester; Treasurer: Dr. A. N. Naidoo (Dentist); Secretary: Mr. M. Ramgobin; Organiser: Mr. M. G. Persadh; Auditor: Mr. R. Maharaj. For further information, please write to or contact:—Hon. Secretary Indo All Arts Guild, 78a Victoria Street, Durban.

Arya Pratinidhi Sabha

The third Quarterly gathering of the Arya Pratinidhi Sabha, sponsored by the Arya Samaj, Ladysmith, was held on March 23 at the Athlone Theatre. Sandhya and Havan were performed by Simbhoob Maharaj and Sbrri Vithal Lalla at the Sanatan Dharma Sabha Hall. Mr. Sookraj Ohotai, B.A. in opening the proceedings said that the object of holding such gatherings was to make our people religious minded. This meeting was the first of its kind in Northern Natal, he said. Pt. R. B. Maharaj of Maritzburg in opening the 3rd Quarterly gathering of the Arya Pratinidhi Sabha said, "The lofty ideals of our religion must be inculcated into the younger generation. Songs, speeches, dialogues and sketches formed a very large portion of the day's programme, in

which the following institutions took part in the gathering. Arya Samaj Ladysmith, Hindi Yuvak Sabha, Tamil School Ladysmith, Sanatan Veda Dharma Sabha, Dundee, Veda Dharma Sabha, Estcourt, Veda Dharma Sabha, P. M. Burg, Young Hindu Cultural Service Society, Arya Samaj, Westville, Arya Yuvak Sabha (Aryan Benevolent Home) Durban, Arya Sangeet Mandal, Vedic Vidya Pracharak Sabha, Pentrich, Arya Samaj Mt. Partridge, and Arya Nauw Yuvak Sabha Raieshorpe and Gujerati Hindi School. Among the speakers were Messrs Vithal Lalla F. Satvapal, Pt. R. B. Maharaj, C. D. Koovajee, L. Sewgolum, R. T. Riga, Miss Sharda N. Bodasingh, Mr. K. R. Singh and Mr. B. Vithal.

According to PTI Raja Narpal Singh, Chief of Bhadaur and one of the biggest landlords of Pepsu, announced on March 22 that he had decided to transfer proprietary rights of his 5000 acres of land in favour of his tenants without any compensation. Raja Narpal Singh who was addressing a meeting of peasants said, "The time has come when the tiller of land shall be the owner of land. I hope that other landlords will realise the gravity of the situation and follow suit."

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price 12/6

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR
SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

BUILDING FOR SALE ON MAIN ROAD ASIATIC BAZAAR, PRETORIA

Well built 3 large shops with living quarters and spacious yard on 100' x 50' plot in Barber Street facing proposed light industrial area. Built up area approximately 2,500 sq. feet plus yard. Indian area!

FOR QUICK SALE
£5000 A BARGAIN

Contact:

HABIB V. KESHAVJEE
c/o Empire Theatre
522 Boom Street, PRETORIA.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.
14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Premsilks" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods,
"Usha" Sewing Machines, Etc.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Calbes "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

HOME EDUCATION

THE LONG LOOK

By LUCIA MALLORY

"Look at Orion! Doesn't he shine brightly tonight?"

My friend, Linda Seymour, called my attention to the brilliant constellation as we were walking home together from a committee meeting one evening last winter. "Don't you like to watch the stars in winter?" she questioned, "Orion and his Hunting Dogs, the Big and little Dippers, and and Cassiopeia's Chairs?"

"Whoa!" I commanded humorously. "You're going too fast for me. I seem to have a dim memory of some such knowledge of the constellations, but lately I've been so busy that I haven't taken time to look up at the stars."

"That's the way I felt about being busy until Father gave me a better perspective on my work when he visited us last winter," Linda replied.

"Please tell me about it," I urged. Linda Seymour is a very helpful member of the committee that aids in the selection of books for the children's library where I serve as the librarian. I knew her story would be worth-while. "Father is a science teacher,"

Linda explained, "and he taught all of his own children to know and love the stars. I remember being bundled up on cold winter nights and taken out to watch Orion stride across the sky and to look for Arcturus, the harbinger of spring.

"When Father visited us, he and Ted began having exactly the same good times watching the stars. One evening, as they were starting out, I exclaimed impulsively, 'I do wish I could go with you!'

"Come along, Daughter," Father answered generously. "We'll wait for you."

Almost crossly, I declared, 'I can't go tonight; I have too much work to do.'

"What do you have to do that's more important?" Father inquired.

"I must give Anne her bottle and put her to bed," I told him "and my work-basket is overflowing."

"You might let her daddy take care of Anne this evening," Father suggested; and Fred added that he'd be glad to put Anne to bed.

"Much as a little girl might relinquish her favorite doll, I placed the baby in my husband's arms and went off on a refreshing walk with Father and Ted.

"When we come back the baby was quietly sleeping, and Fred was looking through a book that Father had given to Ted—the one we chose for the library this evening. It tells about the stars and planets in a fascinating, non-technical way that a little boy can understand. I was glad to find that Fred shared my interest, and we both profited by a little talk we had with my father after Ted had gone to bed.

"It has always been of value in my teaching," Father told us, "to go out once in a while and take a long look at the stars. There is something about their changeless serenity that makes little worries and vexations shrink to their true proportions. After a brief walk under the stars I can actually get more work done in a given time, and next day I find myself more patient with my students and better able to help them find their way through the maze of some difficult problem."

"Your father is indeed a good teacher, Linda," I commented "Just hearing you repeat that conversation has taught me something I needed to know."

"Of course I agree with you," Linda replied, smiling tenderly, "and so does Fred. We've both proved that Father's plan helps us immeasurably in our work. Fred says that taking a long look at the stars enables him to leave the turmoil of a busy day, at the freight office where he works, behind him, and to enjoy his family. I know it keeps me from being cross about minor mishaps—when Ted comes in with muddy shoes, because he walked across the lawn to see the first crocus in bloom, or when Anne accidentally tips over her bowl of cereal."

"I'm going to follow your father's plan, too," I promised my friend. "It would be well for all of us, particularly those who deal with children, to renew our fellowship with the stars."

[Issued by the National Kindergarten Association, 8 West 40th Street, New York City.]

The Kasturba Gandhi National Memorial Trust is to spend over Rs. 18 million this year on various welfare schemes. Over Rs. 300,000 will be spent for training women workers in midwifery and for rural uplift work. At present the Kasturba Truth is running 300 welfare centres in India

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
- ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
- ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અને દરેક ભારતીય મીઠાઈમાં બનાવાયે છે અને
બહાર ગામના ચોરસે સંભાળવી ધોરણે વ્યાજ આપીને છે.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

THE HOUSE OF

HOME MADE SWEETMEATS

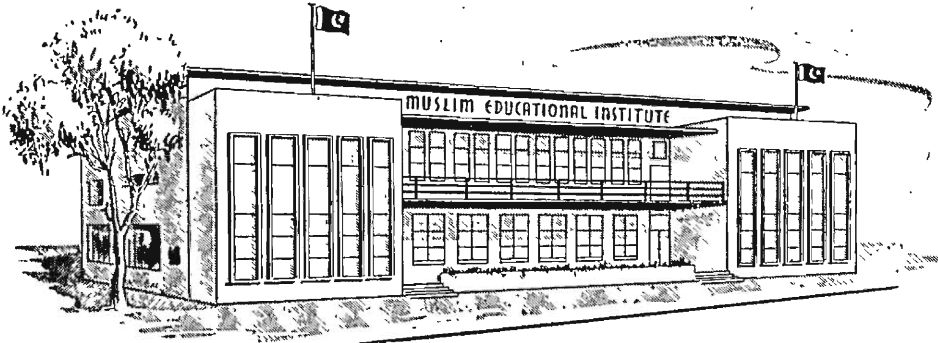
We specialise in:

- Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class
- Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,
Phone 24965 — DURBAN.

PORT ELIZABETH MUSLIM EDUCATIONAL TRUST

SIR,—It is our respectful wish to secure your interest and sympathy in our efforts to achieve a project for which we have striven for many years.

We know that you are fully aware of the need for adequate educational provision in any community, and the recent press headlined the acute shortage of accommodation in all schools. The position in non-European schools is even more pressing, and so, we believe that you will share the pleasure we feel in reporting that we have to some extent succeeded in our efforts to relieve the situation.

Work is proceeding apace on a fine structure (vide letter head) which we are erecting to serve as a school and social centre for our community, and this is the fruit of the utmost efforts of our people both here and elsewhere.

The present state of our project is as follows:—

Total estimated cost	... ..	£20,000
Amount contributed by our members	... ..	7,500
Balance required	... ..	<u>£12,500</u>

It would be tragic if we should be unable to complete our work for lack of funds, after having achieved so much. But we have borne

so heavy a burden that we have no choice but to address this appeal to your generosity.

You are aware, I am sure, Sirs, of the share our community has had in the development of the general body and I am certain that in your own dealings with them they have striven to give you satisfaction.

We have no doubt, Sir, that we may confidently look to you for your kind assistance in our efforts. A deputation of our Trustees will esteem it a great favour if you will permit them to wait on you at your offices at your convenience, and it will thus be possible for you to obtain any information you may require.

Trusting that you will deem it possible to grant us our request and permit us to appeal to your generosity.

We beg to remain, Sirs,
Yours respectfully,

A. M. BHATTEY, }
I. YAKOUB } Jt. Hon. Secretaries,
Muslim Educational Trust.

P.S. The estimation has exceeded the amount of £12,500 to £14,559-18-0 which is now required and we are now touring Natal and Transvaal to meet this for which we hope our community will help us.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહત્ત્વા મંપીલ્લા હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

૨૨૯૨૬ ૫૦ મું—અંક ૨૪

શુક્રવાર તા. ૧૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૨.

શુક્ર નંકલ પેની. ૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા ૧૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૨.

ન્યાયની સાથે દયા હોવી જોઈએ

શ્રી ધીયા ભાણા વિ. સુદક્ષી પ્રધાનના કેસમાં ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટના પુલ બેન્ચે આપેલી ચુકાદાની અસર એવા ઘણા એક કેસોને લાગુ પડશે જેમાં છોકરાંઓ ૧૬ વર્ષની વયના થયા પહેલાં યુનીયનમાં દાખલ નહિ થઈ શક્યા તેમાં તેઓને કચેરા હોય નહોતો, પરંતુ યીજી વિશ્વ યુદ્ધના કારણે સ્ટીમરોની અનીયમીતતાને દોષ હતો. એવા છોકરાંઓને સજા કરવી અને પોતાના માખાપો અને અન્ય કુટુંબીઓ, જેઓ આ દેશમાં વસવાટનો છૂટક ધરાવે છે, તેઓથી તેઓને છુટક પાડવા એ છડેચોક અન્યાયજ ગણાય અને સુધરેલાં જગતની નજરે અમાનુષિ પણ ગણાય. મી. જસ્ટીસ પ્રાઇસે એ સુદાપર ખાસ ધ્યાન આપેલું જણાય છે અને અમારી દ્રષ્ટિએ તેની અવગણના નજ થવી જોઈએ. ન્યાયની સાથે દયા હોવીને જોઈએ. અને આ ચોકસ એવો કેસ છે કે જેમાં વિદ્વાન જડને એ સન્નેગો ધ્યાનમાં લેવા જ જોઈએ. જડને પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ મેરીટએ ખરેખર કહ્યું હતું કે મી. જસ્ટીસ પ્રાઇસને અરજી ધ્યાનમાં લેવાની સત્તા હતી કે નહિ એ સુદાપર તેઓ નિર્ણય આપી શકે તેમ નહોતા. એ સુવે ન્યાયને ખાતર વરિષ્ટ અદાલતમાં લઈ જવાની જરૂર છે. મી. જસ્ટીસ ડીવીલીયસ તરફથી એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે: “મારા મત પ્રમાણે પ્રધાન પોતાને આપવામાં આવેલી સત્તા સુજબ વત્તો હતો અને કશી છેતરપીંડી કે અદાનત થી કશું થયું હોવાનું સુચન નહિ

હોવાથી મને લાગે છે કે મી. જસ્ટીસ પ્રાઇસને અરજીને ધ્યાન દેવાની કશી સત્તા નહોતી.” ખાસ યાદ રાખવા જેવી છે, તે એ કે, હાલની સરકારની હોંઠીઓ સંખ્યાની નીતી હોંઠીઓના આ દેશમાં વસવાળા હકોને રક્ષણ કરવાની ધીલકુલ નથી પરંતુ તેઓને આ દેશમાંથી કાઢવાનું ગમે તે પડાવું મળી શકતું હોય તે કોઈ પણ સંભોગમાં જતું નહિ કરવાની છે. અમે એમ જરાપણ સુચવવા ઈચ્છતા નથી કે પ્રસ્તુત કેસમાં કશી અદાનત કે છેતરપીંડી થયેલી છે. પરંતુ સરકારની સામાન્ય નીતી જ ન્યાય અને માનવતાના સિદ્ધાંતો રચાયેલી નથી. આથી ન્યાયને માટે અમારે આ દેશની વરિષ્ટ અદાલત તરફ જ નજર કરવાની રહી.

આ કેસ એવો નથી કે જેમાં અત્યાય પક્ષ તરફથી કોઈ પણ ભતની છેતરપીંડી કે કચેરા જાહેર શુનો થયેલી હોય. આ કારણથી અમારા નમ્ર મત પ્રમાણે ન્યાયનું તાજનું પુરેપુરે તેના જ લાભમાં નમતું જોઈએ.

નંધ

ડરબનની લાયબરેરી માટે

નવા ધારા મયા અદવાલીમાં પ્રાંતિક ગેઝેટમાં ડરબનની મ્યુનિસિપાલિટીની સીટી હોલમાં આવેલી લાયબ્રેરીમાંથી બીન ગેરા ઓને દાખલ થવાની બંધી કરનારા નવા ધારા પ્રસિદ્ધ થયા છે. તેમાં બીન-ગેરાઓ માટે છૂક સ્ટીટમાં ગોલ વામાં આવેલી લાયબ્રેરી ખાસ બીન-ગેરાઓ માટે જ દરાવવામાં છે. નવા ધારા જણાવે છે કે સીટી હોલની લાયબ્રેરી કેવળ ગેરાઓના ઉપયોગને માટે

જ રહેશે અને કોઈ પણ બીન-ગેરાથી તેમાં કોઈ પણ કારણે દાખલ થઈ શકશે નહિ.

લાયબ્રેરીયન પોતાની મુનિસિપીટી કોઈ બીન-ગેરાને એ લાયબ્રેરીમાં દાખલ થવા ઈચ્છશે.

બીજા એક કસમમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ ધારાના બંને માટે વધુમાં વધુ પા. ૧૦ નો દંડ અથવા એક માસની જેલની સજા દરાવવામાં આવી છે.

હોસ્પીટલમાં એપાઈઝિડ નથી

તેનો બધાપો ‘નટાલ મરક્યુરી’ લખે છે કે મી. એચ. સી. મરેઝમ સત્તામાં આવ્યા ત્યાર બાદ કાયમના વસ્કરમાં તેમણે ઘણા રેરકારો કર્યા છે, પરંતુ ટ્રાંસવાલની મીસીટરી હોસ્પીટલમાં યુજી એપાઈઝિડ દાખલ નથી કરી શક્યા. એ પત્ર લખે છે કે ઉક્ત હોસ્પીટલમાંથી છુટી આવેલા એક દરદીએ એ પત્રને જણાવ્યું કે યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો તે આપવામાં આવતી યાદરા, ખવેરા અને રાતના સુવાળા કપડાં એકજ જથામાંથી કાઢવામાં આવે છે અને એક સાથે જ ધોવામાં આવે છે. આ ગદી અદવાલીને જે યાદરા અને સુવાળા કપડાં નેટીન દરદીએ વાપરેલા હશે એજ મારે ભાગે વાપરવા આવ્યાં હશે. હોસ્પીટલ ઓરડાઓ તરફથી પહેર વામાં આવતા સફેદ કોટોને વિષે પણ એજ ચર્ચા હશે. એ પણ યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો એકજ રથેથી આપવામાં આવે છે. આ કંઈ સર કાર ને એપાઈઝિડની હમેશાં વાત કરવી કરે છે એ ભતને એપાઈઝિડ ન કહેવાય.”

હિંદા-મુળ ઘાલેલો વર્ણુદેશ

ઉપસા ખખરતી અમે ખાસ નોંધ લાગે છીએ કારણ નવાં એપાઈઝિડ નથી ત્યાં તે દાખલ કરવાને નેશનલીસ્ટ સરકારને ધોમપરણો કરવાને યુનાઇટેડ પાર્ટી પણ કેટલો પ્રયત્ન કરી રહી છે તેનો એ એક નમુનો છે. યુદ્ધ દરમિયાન યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો ખબેખબા લગાડીને લડી રહ્યા હોય ત્યારે તે આવા પ્રકો ઉપરિચિત થતા જ નથી. સાંતીના વખતમાં આ પાર્ટી વીચારો સુરે છે. હકીકતમાં જે વસ્તુઓ સાફ હોય તે તેનો ઉપયોગ ફાણે કરેલો હોય તેની ચીંતા જ શા સાફ હોવી જોઈએ? પરંતુ આ ઉંડા વર્ણુદેશ ગેરાં સાથે

આફ્રીકાની એક ખાસીયત છે પછી તે આફ્રીકાનર કો કે ઈચીય કો. બેઘક તેમાં માનબરેલા અપવાદો રહેલા છે પરંતુ તેની સંખ્યા જુલ છે અને તેનો અવાજ જોઈએ તેવો જુલ નથી. ડા. મલાનની નીતીપર ડા.

મેક્લાઉડ

રફોટલેન્ડના ચર્ચના વડા પાદરી રેવરન્ડ ડા. બ્યોર્ન મેક્લાઉડ, જેઓ સાઉથ આફ્રીકાની યુવાકાતે અવેશા છે, તેમણે કેપટાઉનમાં બાપજ કરતાં કહ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રીકાની રિચિત ધારી હતી તે કરતાં હું જુદી નોંધ રહ્યો છું. પ્રથમ તે મારી ખાનો થઈ છે કે ડા. મલાનની નીતી (જે છે) તેની સાથે સંમત થતો નથી) તે નેટીવો પ્રત્યેના તિરસ્કારથી ઉત્પન્ન નથી થઈ પરંતુ ધલાવદાપણામાં બને પ્રભાવોનું હિત સમાધેશ છે એવી તેમના પ્રત્યેક માન્યતા પરથી ઉપરિચિત થઈ છે. એ સાથે મારે એ પણ કહેવું જોઈએ કે યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં એવા ઘણા યુરોપીયનો છે કે જેઓ ડા. મલાનની સામે બહુ બખાલે છે પરંતુ છુટી રીતે તેા તેમના -ધલાવદાપણાના સિદ્ધાંતોને માટે તેઓ તેમના ઉડા આભારી જ છે.

મેથડીસ્ટોએ વખોડી કાઢેલી નેશનલીસ્ટોની નીતી

સાઉથ આફ્રીકાના મેથડીસ્ટ ચર્ચની કોન્ફરન્સના પ્રમુખ રેવરન્ડ એ. ઇ. એચ. ગેરેટ એક નિવેદન કરી જણાવ્યું છે કે સાઉથ આફ્રીકાનું મેથડીસ્ટ ચર્ચ હાલની સરકારની નીતીને વધુજી ગંભીર ચિંતાની નજરે નિહાળી રહ્યું છે..... અમારી એવી દ્રઢ માન્યતા અને નિર્ણય છે કે સાઉથ આફ્રીકાની ભતીબેદની મુશ્કેલ પરિસ્થિતિને વળી બેદના સવાલ પર સામાન્ય જનતાની લાજણીઓને સમજાવવા વિના વિનાકારણ તંગ કરવામાં આવી છે. જે બંધોને માટે નિવેદન રચાન નથી તેવા બંધો ઉપરિચિત કરવામાં આવ્યા છે અને પહેલાં દરિત નહોતા ધરાવતા તેવા વહેંચે ઉભા કરવામાં આવ્યા છે. ભતી બતીઓને સંબંધ દેવે એટલે બંધો બનડી ગયા છે અને સાઉથ આફ્રીકાની ભવિષ્યની સંખાકારી એટલી જોખમમાં આવી પડી છે કે આ ઉલટ ની ઘડીએ પખુ લેશે અને એવી ખાખી આપીને તેનો વિશ્વાસ ફરી સંપાદન કરવામાં નહિ આવે કે કાયદાની સિખર તાનો નાશ થાય ત્યાં કશાં પણ પ્રયત્નો કરવામાં નહિ આવે અને સખ્યી

ભતીના લોકોના હોંના અને છુટોની અવગણના થાય એવી કોઈ પશુ નીતી ને અનુસરવામાં નહિ આવે અને આફ્રીકાનરો અને ઈન્ડીયન લોકો વચ્ચે તેમજ યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો વચ્ચે સંપૂર્ણ ગૌરવ ભયો સંબંધ ટકી રહે તેની પુરેપુરી કાળજી રાખવામાં આવશે, તો રિયલિટી અશક્ય થઈ પડશે.

બાન્ટુ અને હોંદી એડવોકેટ

નાટાલ પ્રાંતની સુપ્રીમકોર્ટ સ્થપાઈ ત્યાર બાદ પહેલીજ વાર ત્રણ એડવાકેટી એક બાન્ટુને એડવોકેટ તરીકે દાખલ કરવામાં આયા અને એ બાન્ટુ એડવોકેટ તરફથી પહેલવહેલા જ એક હોંદી એડવોકેટને દાખલ કરવાની અરજી કરવામાં આવી. કોઈ પશુ બીન-ગોરા એડવોકેટ તરફથી કોઈ પ્રથમ ગોરા કે બીન-ગોરા એડવોકેટને દાખલ કરવાની અરજી થયાનો આ પહેલા જ બનાવ બન્યો છે. સૌથી પહેલા એડવોકેટ તરીકે દાખલ થયા માં ૧૯૪૬ માં મહાત્મા ગાંધીજી હતા. ત્યારબાદ બીન-ગોરા એડવોકેટ આ પહેલ વહેલા જ દાખલ થયા છે. એડવોકેટ અને એડવોકેટ બંને તરીકે પ્રેક્ટીસ કરવાની પ્રથા નાણક થઈ તે

પહેલાના એડવોકેટ બંને તરીકે પ્રેક્ટીસ કરી રહ્યા છે તેઓને આમાં સમાવેશ થતો નથી. બાન્ટુ એડવોકેટ મી. ડી. એમ. ન્ડલેલુ છે જે ટેપ ટાઉનની યુનિવર્સિટીના ગ્રેજ્યુએટ છે અને જે પ્રાંતની સુપ્રીમ કોર્ટમાં પ્રેક્ટીસ કરે છે. તેમજ મી. જર્જીસ સેલ્ડી અને મી. જર્જીસ હોમ્સ સમક્ષ જે હોંદી એડવોકેટને દાખલ કરવાની અરજી કરી હતી તે મા. હસન ઇબ્રાહીમ માલ હતા, જે કોપટાઉન યુનિવર્સિટીના ગ્રેજ્યુએટ છે, અને નાટાલ ની સુપ્રીમ કોર્ટમાં એડવોકેટ તરીકે દાખલ થયા છે.

એપાર્ટહેડના ઉપાસકો શું કરશે ?

એપાર્ટહેડના ઉપાસકો હવે ધારા સભાએના ધંધામાં એપાર્ટહેડ કેમ દાખલ કરવું તેની ચિંતામાં પડ્યા હશે. દાકતરી ધંધામાં તે અમુક અંગે તે દાખલ થયેલું છે. યુરોપીયન નર્સો એ નોન-યુરોપીયન દાકતરોના હુકમો ઉઠાવવાની સાક્ષ ના પાડેલી છે, 'હવે કદાચ નોન-યુરોપીયન એડવોકેટોને યુરોપીયન અસોસિયેશન કામ કરવાની મનાઈ કરવામાં આવશે !

એજરૂટ કોર્ટ પાસેથી હુકમ ગેળવી શકશે.

એજરૂટના સુકાદાની સામે પ્રાંતિક વિભાગની સુપ્રીમ કોર્ટને અપીલ કરી શકાશે.

બીએ એક અમલતો સુધારો ટાઇટલ ડીડના સંબંધમાં છે, અલ્વાર સુધી કન્ટ્રોલ્સ એરીયાઓમાં પ્રધાનને મકાનોના ભોગવટા (આકસુપેશન)ના સંબંધમાં નિર્ણય આપવાની સત્તા હતી. પરંતુ પ્રોપર્ટીના ટાઇટલ ડીડ ની વિરુદ્ધ નષ્ટને તેનાથી તેમ કરી શકાતું નહોતું.

હવે એવો સુધારો લાવવામાં આવ્યો છે કે જેથી પ્રધાનને ટાઇટલ ડીડ ના વિધાનોની વિરુદ્ધ નષ્ટને પશુ નિર્ણય આપવાની સત્તા રહેશે.

કંપનીની વ્યાખ્યામાં લોકોની એસોસિએશનો, જેની કે, રીપોર્ટસ કલમ્સ, સુધારક મંડળો વિગેરેનો પશુ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. તેથી સંસ્થાઓ ક્યા વર્ગના લોકોની ગણનાએ તેના સભ્યોની બહુમતીપરથી ઠરાવવામાં આવશે.

હાલના કાયદાની રૂએ સ્ત્રીના વર્ગ પોતાના પતિપરથી અથવા જે પુરુષની સાથે તેણે સંગ કરેલો હોય તે પુરુષના વર્ગપરથી ઠરાવાય છે. ન્યારે યુરોપીયન પુરુષ દુરેમાં પોતાના વર્ગનોજ અણતો આવેલો છે.

નવા બીલમાં એવો સુધારો લાવવા માં આવ્યો છે કે જે ગોરાએ કેટલી કે રંગવર્ણી સ્ત્રીની સાથે લગ્ન કરી શકે તે રૂપ એરીયાજ એક્ટના હેતુઓને

પરચુરણ

—કારખીની બંધારણસભા તેની આવતી બેઠકમાં નવો રાષ્ટ્રવજ્જ પસંદ કરનાર છે આ નવો પવજ હાલના રાજ્યકર્તાના પીળા અને લાલ પવજનું રચાન લેશે.

—રાષ્ટ્રપતિ ભવનને ઉદ્ધાન જનતા માટે પહેલી જ વાર પ્રુલ્કો સુકાર્યેલો હોઇ ટિલ્કીના રીંગડો નાગરિકો રાષ્ટ્રપતિ ભવનના ઉદ્ધાનની મુલાકાતે આવી રહ્યા છે.

—સોશીયેટ રશીયાની પ્રજાને રામાયણ ગ્રંથ પ્રુપ પ્રસંદ પડ્યો છે એમ ત્યાંના એક સાહીત્યકારે હોંદમાં જણાવ્યું હતું. રશીયન બાપામાં હાલમાં કરવામાં આવેલા તેનાં ભાષાતરની પાંચ હજાર પ્રતો ખપી ગઈ હતી. વધુમાં શ્રી. સોમિતેલે જણાવે છે કે પ્રજાસંપત્તી જેવા કથાનકો ત્યાંની ગળને ગમે છે અને તેની શ્રીક્ષ્મ ઉતારવા તેઓને ગમે છે.

—વોર્શીંગ્ટનમાં પ્રયોગ ચાલે છે તે સુજ્જ ડેળાની હાલમાંથી કોપડ બનાવવામાં આવનાર છે. ડેળાનું તેમજ

માટે નેટીવ અથવા રંગવર્ણી અણારો. આ ફેરફાર કરવાના હેતુ તેવાં પરજોલાં બેડાઓને જુદાં પાડવાનો નથી પરંતુ તેઓને સાથે રાખવાનો છે. ગોરા પુરુષને ઉતારતા વર્ગમાં જવું પડશે.

આવના કામદાની રૂએ કોઈ પશુ માણસથી લગ્ન અથવા ટેવાના કારણે પોતાનો વર્ગ બદલી શકાય છે. પરંતુ જે માણસ પ્રોપર્ટીના માલિકી ધરાવતો હોય અને તેને પોતાનો વર્ગ બદલવા હોય તેને માટે કશું વિધાન નથી.

નવા બીલમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે કોઈ પશુ માણસ પોતાનો વર્ગ બદલે તો તેનાથી કન્ટ્રોલ્સ એરીયામાં વગર પરગોટ પ્રોપર્ટી ધરાવી નહિ શકાય. કંપનીને માટે એ વિધાન છે.

બીએ સુધારો નોટીસીની પ્રસિદ્ધિ ને લગતો સુચવવામાં આવ્યો છે. હાલ પ્રધાનને અરજીઓ કરવામાં આવે ત્યારે તે લેન્ડ-ટેન્સર એડવાઇઝરી બોર્ડ સમક્ષ તેના રીપોર્ટ માટે રજુ કરવામાં આવે છે.

બોર્ડ તે કરે તે પહેલાં તેણે અમુક વિગત કે જે ડીરટીકટમાં તે લતો આવેલો હોય તે ડીરટીકટમાં વચાતાં અખતારમાં પ્રસિદ્ધ કરવી પડે છે, જે રૂઢી ખરચાળ જણાયે છે.

હવે બોર્ડની બલામજૂથી એવું સુચવવામાં આવ્યું છે કે પ્રધાને દરશીલા કોઈ પશુ ખાસ કેસમાં એવી કોઈ પશુ નોટીસ પ્રસિદ્ધ કરવા ની જરૂર નથી.

—ભારતમાં દરવર્ષે ચોવીસમી એક્ટોયર યુનેરિડિને તમામ અમલતાનાં સરકારી મકાનો ઉપર ભારતના રાષ્ટ્રવજ્જ સાથે જ યુનેરોના પવજ પશુ ફરકશે ઉપયુકત નહોતરકરતી મુંબઇ સરકાર ની અખખારી યાદીમાં જણાવાયું છે કે અવા પ્રસંગોએ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા માં અનુસાર આ પમર્ણુ બરાયું છે.

—દાદર-મુંબઇ લગભગ એક હજાર કરતા વધુ વિદ્યાર્થીઓને આ સગવડ ધરાવતી એક નવી ડેલેવ જુવનમાં દાદર ખાતે શરૂ કરવામાં આવશે. મુંબઇ વિદ્યાર્થીની સીન્ડીકેટ અને એકેડેમીક કોલેસિલે સુચિત ડેલેવનું વિદ્યાર્થી સાથે બેડાજી કરવાની બલામજૂ કરી છે. ડેલેવ તરફથી ઇન્ટર આર્ટ્સ અને ઇન્ટર સાયન્સની પરીક્ષા માટેના વર્ગોનું સંચાલન કરાશે.

ગરૂપ એરીયાઝ સુધારનારૂં બીલ

સુધી પ્રધાન ડો. ડી. ઇન્ડ્રો રોંગીસે ગરૂપ એરીયાઝ એક્ટને સુધારનારૂં બીલ ધારા સભામાં દાખલ કર્યું છે. આ બીલની ૨૨ કલમો છે. મુજબ કોમદા માં ઠક કલમો અને બે પરિષિષ્ટો છે. આ કલમોનો હેતુ ગરૂપ એરીયાઝની ચેન્જનાનો સરળતાથી અમલ થઈ શકે અને તેમાં રહેલી ભવજ્જારૂ મુશ્કેલીઓ દૂર થાય એવું કરવાનો છે. એક મુખ્ય સુધારો એ લાવવામાં આવ્યો છે કે જેથી અવરનર-બનરલ ભવિષ્યમાં પોતે કોઈ પશુ અમુક વર્ગના લોકોના વસવાટ અથવા માલિકી માટે ગરૂપ એરીયા તરીકે નહોર કરવા માંગતા હોય તેવા લતાની વ્યાખ્યા કરી શકે.

આમ કરવાથી એવી આશા રાખવા માં આવે છે કે લાગતા વળગતા લતામાંથી તેમાં વસતા વર્ગના લોકો સિવાયના અન્ય વર્ગના લોકોને ત્યાંથી મરજ્યાત આલ્યા જવાનું ઉતોજન મળશે. વળી એ લતામાં વસતા લોકોને ત્યાં પ્રોપર્ટીઓ લેવી હોય તો તેની તંઓને અગાઉથી માહીતી મળી શકશે.

આ રીતે કોઈ પશુ લતાની વ્યાખ્યા થઈ ગયેલી હશે (હતો કીશાર્ખ થયો હશે) તે પછી લાંની જમીનને ઉપચોત પર એવો અંકુશ મુકવામાં આવશે કે જેથી જે વર્ગના લોકોને માટે એ લતો ઠરાવાયો હોય તે વર્ગની વિરુદ્ધ તેની બીલવણી નહિ થાય.

વેપારના પરવાના આપવા માટે નવો વિધિ સુચવવામાં આવ્યો છે. આજ સુધી પરવાનાઓ આપવાતી સત્તા ધરાવનાર ઓરિસરને, તેને એવું માનવાને કારણે હોય કે અરજદારને વેપાર કરવા ધારતો હોય તે વેપારનો કમળે ધરાવવાને તેને કામદેસર હક નથી તો તેવા અરજદારની અરજી ના મંજુર કરવાની સત્તા હતી.

હવે તેવા ંગીસરથી એવી અરજી ત્યારેજ નામંજુર થઈ શકશે જે અરજદારે અમુક વિગતો, જેની કે, ટાઇટલ ડીડનું વર્ણન, પરવાના માટેના અરજદારનું નામ, વેપારનો નેના હાથમાં ખરો કમળે હોય તે માણસ ક્યા વર્ગનો છે. અને અરજદારને ઉકેત વેપારના મકાનોના કમળે ધરાવવાનો કામદેસર હક છે, એ લેખિત નિવેદનમાં જણાવેલું નહિ હોય.

પરવાનો અપાયા બાદ તુરંતજ લાયસેન્સીંગ ઓરિસર એ નિવેદનની નકલ ચીફ ઇન્સપેક્ટર પર મોકલશે તેમ જ તેને એવું માનવાને કારણે હશે કે લાગતા વળગતા માણસને વેપાર સલાવવાનો કામદેસર હક નથી, તો એ માનવાના કારણેજોના પશુ સંપૂર્ણ રીપોર્ટ તેનાપર મોકલશે.

સાર બાદ ચીફ ઇન્સપેક્ટર ઉકેત પરવાનો નકામે છે અને તેનાથી વેપાર સલાવી શકાય તેવા નથી એવા

ઈમીગ્રેશનના કેસમાં ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટ માં અપાએલો અગત્યનો ચુકાદો

યુધીયા ભાષાના નામના ઢાંદોને ઈમીગ્રેશન એક્ટના પ્રોવીઝોન ઇમીગ્રેશનને લગતા વિધાનોમાંથી સુકત થએલા માથુસ તરીકે સાબિત આધીકારમાં રહેવાનો હક છે એવા મી. નર્સીસ પ્રાઇસે આપેલા ચુકાદાની સામે મુદ્દા પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ડોંગીસે કરેલી અપેલમાં ત્રણ જજોએ એ ચુકાદો રદ કરી ડો ડોંગીસના હાજમાં ખર્ચો સાથે ચુકાદો આપ્યો છે. ત્રણ જજોને બેન્ચ પ્રેસીડન્ટ મી. નર્સીસ ડીવીલી-વર્થ, મી. નર્સીસ મેરીટન અને મી. નર્સીસ ડી. વેટ દતા.

ખર્ચાવ પક્ષના યુધીયા ભાષા ફીલ એ નોંદાનીસજખમાં એક શોપ એસી-રન્ટ છે. તે ૧૯૪૮ના મેમાં યુનીયનમાં દાખલ થયા હતા.

એ વખતે તેની ઉંમર ૧૬ વર્ષની હતી અને તેના પિતા જે કે એ વખતે ટ્રાંસવાલમાં કામદાર વસવાટ કરી રહ્યા હતા છતાં યુધીયા ભાષા ૧૯૧૩ના ઇમીગ્રેશન એક્ટની રૂએ પ્રોવીઝોન ડો ઇમીગ્રેશન દતા.

ખીન વિષય યુદ્ધના કારણે રીમરેની અનીયમીતતા નહિ હોત તે તે ૧૬ વર્ષ થયાં પહેલાં યુનીયનમાં કામદાર દાખલ થઈ ટ્રાંસવાલમાં પોતાના પિતાની સાથે રહી પોતાનું ડેગ્રીસાઇલ મેળવી શક્યા હોત.

યુધીયા ભાષા દેશથી ઉપડ્યા તે પહેલાં ઇમીગ્રેશન ફોર ઇમીગ્રેશન એન્ડ એશીયાટીક એજેન્સી તેના એટરનીપર કાગળ લખ્યો હતો કે યુધીયા ભાષા ૧૬ વર્ષની વય થયા પહેલાં યુનીયનમાં દાખલ નહિ થયા હોવાથી તેને ટેમ્પરરી પરમીટ ઉપરજ ઉતરવા દેવામાં આવશે.

ડરબન પહેલાં યુધીયા ભાષાપર નોટીસ બજાવવામાં આવી હતી કે તે પ્રોવીઝોન ઇમીગ્રેશન છે અને તેને કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે ઇમીગ્રેશન એક્ટને અપીલ કરી શકે છે.

મોડને કરી અપીલ કરવામાં આવી નહોતી. એન દિવસે તેને ટેમ્પરરી પરમીટ આપવામાં આવી હતી, અને તા. ૩૧ મે ૧૯૫૧ સુધી વખતે વખત તેની મુદત વધારી આપવામાં આવી હતી.

૧૯૫૧ના જુલાઈમાં તેને આવતી પહેલી મોટમાં યુનીયન છોડી ચાલ્યા જવાની નોટીસ આપવામાં આવી હતી.

૧૯૫૧ના ઓગસ્ટમાં મી. નર્સીસ પ્રાઇસે હુકમ આપ્યો હતો કે યુધીયા ભાષા કાપદાના પ્રોવીઝોન ઇમીગ્રેશનને લાગતા વિધાનોમાંથી સુકત થએલા માથુસ તરીકે યુનીયનમાં રહેવાને હક દાર છે. આ હુકમ સામે મુદ્દા પ્રધાને અપીલ કરી હતી.

મી. નર્સીસ ડી વીલીવર્થે કાપદાના એ વિધાનો તરફ ખ્યાન જેમ્સ હલુ કે એલ' તરફથી કાપદાને લખતા કોષ અનામત રાખવામાં આવેલા પ્રશ્નો સિવાય કોષ પછુ કોર્ટને તેની હકુમત ની વચ્ચે પડવાનો અધિકાર નથી.

મારા મત પ્રમાણે પ્રધાન પોતાને આપવામાં આવેલી સત્તા મુજબ વર્ષો છે અને તેમ કરવામાં કશી ઊંતરખીડી કે બદલાવનું સુચન નહિ હોઈ મારા મત છે કે મી. નર્સીસ પ્રાઇસને અરજી ને ખ્યાન આપવાની કોષ પછુ ઝતની સત્તા નહોતી.

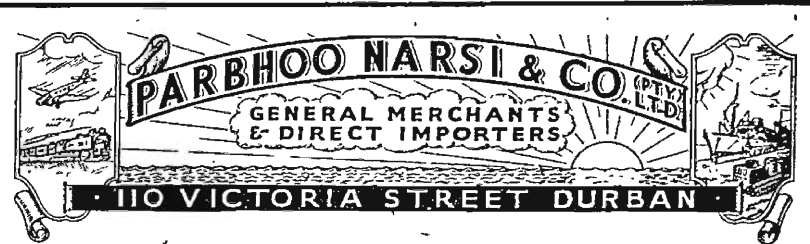
યુધીયા ભાષાના એટરનીપર ઇમીગ્રેશન ફોર ઇમીગ્રેશન એન્ડ એશીયાટીક એજેન્સી લખેલા પત્રનું સુચન કરતાં મી. નર્સીસ ડીવીલીવર્થે કહ્યું કે તેમની સમજ મુજબ એ કામળથી યુધીયા ભાષાને યુનીયનમાં, વસવાતે હક નહોતો મળતો.

એવી કંઈ પણ કહુવાત આપવામાં આવી નહોતી કે ટેમ્પરરી પરમીટને લગતા સામાન્ય વિધાનો યુધીયા ભાષાના દાખલામાં કાચુ પાડવામાં નહિ આવે. ટેમ્પરરી પરમીટ કંઈ અચોક્કસ મુદત સુધી આપ્યા નહિ કરાય.

એ કામળથી કંઈ કાપદાના વિધાનોમાંથી મુક્તિ મેળવી શકતી નહોતી. હકુમતને લગતા કાપદાના વિધાનો આ કેસમાં લાગુ પડે છે કે નહિ એ

ખ્યાન એક્સ ચુકાદો આપવાની રહેતી નથી. બેન્ચ પ્રેસીડન્ટ મી. નર્સીસ મેરીટને અનુમોદન આપતાં કહ્યું કે નર્સીસ પ્રાઇસને અરજી સાંભળવાની સત્તા હતી કે નહિ એ ખ્યાલમાં હક નિર્ણય કરી શકતો નથી. બાધીને ખ્યાલમાં હું મી. નર્સીસ ડીવીલીવર્થની સાથે મળતો થાઉં છું.

બનારસ યુનીવર્સીટીના ઇપકુલ્ટી આચાર્ય નરેન્દ્ર દેવે પોત ના પચારમાં થી દર મહીને ૮૦૦ રૂપિયા જોખ લેવાનું નક્કી કર્યું છે. તેઓને બે હજારનો પચાર મળે છે. આ રકમ થી વિવાદોઓને સંકાય કરવામાં વાપરમાં આવશે.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

“બનતી ઝકપે, સારો માલ, કિશમત ભાવે મોકલાવશું” એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબધ પ્રમાણપત્રોમાંના ચોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચ્યો એટલે આપને ખાતરી થશે કે “ગ્રાહકોને સતોષ આપવો” એ અમારા મુદ્દાલેખ અતિશયોક્તિ બધો નથી—

ફોન: ૨૪૮૪૫.

શ્રીમા	પરજુલાઈ,	SIMONSTOWN. CAPE.
શ્રીમા	૧૫૫૫૫૫૫	શ્રીમા
શ્રીમા	૨૨૨૨૨૨૨	શ્રીમા
શ્રીમા	૩૩૩૩૩૩૩	શ્રીમા
શ્રીમા	૪૪૪૪૪૪૪	શ્રીમા
શ્રીમા	૫૫૫૫૫૫૫	શ્રીમા

ગાંધીવડ, કંડોર, ઘર-ગથુ દવાઓ, હવન-યુગની સામગ્રીઓ. સુખઈ સમાચારના પંચાંગ કીમત રી. ૩-૯.

યુરોપમાં, અમેરીકામાં અને આફ્રીકામાં વસતા યુરોપીયનોમાં હોકીનો ધ્વજોળ પ્રચાર છે. આફ્રીકા પૈકી દક્ષિણ આફ્રીકા, રોડેશીઆ અને પૂર્વ આફ્રીકાના યુરોપીયનોમાં હોકી ધ્વજોળ પ્રમાણમાં રમવામાં આવે છે, છતાં દક્ષિણ આફ્રીકા અને રોડેશીઆનાં હોદીઓમાં હોકીનો પ્રચાર નહોતો જ ચલ્યું શકાય; ને કે પૂર્વ આફ્રીકામાં ખાસ કરીને શીખોની વસ્તી હોવાને કારણે ત્યાં હોકીનો પ્રચાર ધ્વજોળ સારો કહી શકાય, અને એને લીધે ત્યાંનાં હોદીઓ ભારતવર્ષની હોકી ટીમની રમત જીવાને ગમે વર્ષે બાંગ્લાદેશી યા હતા. હવે રોડેશીઆમાં ને પ્રચાર છે, તેના ઇતિહાસ હુંકમાં જોએ.

ઇ. સ. ૧૯૪૩માં શ્રી. દયારામભાઈ સિતારામભાઈ ભકતનાં અને શ્રી કમળાચંદ્રભાઈ ડી. પટેલનાં પ્રયાસોથી આખા રોડેશીઆમાં ઓકાનહીલ ખાતે પહેલવહેલી હોકીની રમત શરૂ કરવામાં આવી છે વખતે એમને શ્રી. લક્ષ્મણભાઈ બી. પટેલ અને શ્રી. કાકીરભાઈ સી. દેસાઈને સારા સહાય હતા. અને શ્રી. લક્ષ્મણભાઈ બી. પટેલ, કે જેઓ એ દરમ્યાન ઓકાનહીલનાં હોદી મોની સ્ટાર સ્પોર્ટ્સ કલ્ચનાં પ્રમુખ હતા, તેમનાં સહકારથી આ રમતને એ કલ્ચમાં બહુ માનભેર દાખલ કરવામાં આવી. ઓકાનહીલની હોદીઓની વસ્તીનાં પ્રમાણમાં આ રમતનો પ્રચાર ધ્વજોળ સારો કહી શકાય, કારણ કે ધ્વજોળ અસર સિવસેએ તેા બે ટીમો ઉપરાંત ખેલાડીઓ યતા અને રમત ધોરણની (Standard of play) દિષ્ટિએ પણ હોકીનું રમતધોરણ ઉચ્ચ કક્ષાનું કહી શકાય, ને કે એમાંનાં ધ્વજોળખરા ખેલાડીઓએ તેા હોકીનું નામ રમત શરૂ કરવામાં આવી ત્યાર પછીજ બખ્યું હતું. રમતધોરણ ઉચ્ચ ધાવવામાં મી. કુલર, કે જેઓ ઓકાનહીલની યુરોપીયન ટીમોનાં કોચ હતા, તેમનાં અને મી. શીક, કે જેઓ હોદીઓ સાથે દરરોજ હોકી રમવા આવતા હતા, તેમનાં પ્રયાસોને આ-

રોડેશીઆનાં હોદીઓમાં હોકીનો પ્રચાર

લેખક : “બેલરસિક”

ભારી કહી શકાય. ઓકાનહીલમાં હોકી બે વર્ષે રચાઈ, અને શ્રી. દયારામભાઈ ભકતનાં ઓકાનહીલ હોડવા સાથે એમનાં જેવા ઉત્સાહી ન રહેવાને કારણે એ રમત બંધ થઈ. એ માળા દરમ્યાન યુરોપીયનો સાથે બે હરિક્ષાઓ (Matches) રમાયેલી. પહેલી હરિક્ષામાં યુરોપીયનો તેમનાં ચડિયાતા (Superior) સંઘકાર્યને (Team Work) લીધે ત્રણ વિરૂદ્ધ એક ગોલે છતી ગયા હતા. બીજી હરિક્ષામાં પણ યુરોપીયનો એજ કારણથી ત્રણ બે ગોલે છતી ગયા હતા. એકદરે આ હરિક્ષાઓ રસાકસીભરી કહી શકાય, અને રમત ધોરણ પણ ઉચ્ચ કહી શકાય.

ઇ. સ. ૧૯૪૮માં શ્રી. દયારામભાઈ સિતારામભાઈ ભકત, કે જેઓ હવે એન્ડાલા રહેતા હતા, તેમનાં પ્રયાસોથી એન્ડાલામાં પહેલવહેલી હોકીની સ્થાપના થઈ. અહીં તેઓ ધ્વજોળ વિન્યાની નીવડયા હતા, કારણ કે કાલમાં પણ એન્ડાલામાં હોકીની રમત પુરસ્ક્રમાં રમાય છે. એન્ડાલામાં આ રમતનો ધ્વજોળ પ્રચાર છે, અને એન્ડાલાનાં હોદીઓની વસ્તીનાં પ્રમાણમાં આ રમતમાં ધ્વજોળ ખેલાડીઓ યાય છે. ધ્વજોળખરા પ્રસંગેએ તેા બીજી રમતોા છલતી રાખવાને માટે આ રમત થોડા વખતને (Temporary) માટે બંધ રાખવી પડતી. શ્રી. દલુભાઈ બી. પટેલનાં સહકારથી આ રમતને પ્રથમથીજ એન્ડાલાનાં હોદીઓની ઓરીએટલ સ્પોર્ટ્સ કલ્ચનાં માનભેર દાખલ કરવામાં આવી હતી. બ્યારથી આ રમત એન્ડાલામાં રમાવા લાગી, ત્યારથીજ એન્ડાલાનાં યુરોપીયનો હરિક્ષાએ માટે આમંત્રણ આપવા લાગ્યા હતા. છતાં પહેલે વર્ષે એમની સાથે એકપણ હરિક્ષા નહોતી ગોઠવવામાં આવી; કારણ કે હોદીઓમાં

રમતધોરણ ઉચ્ચ ધાવવા માટે વખતની આવશ્યકતા હતી. ઇ. સ. ૧૯૫૦માં શ્રી. દયારામભાઈ ભકતની સરદારી (Captainship) હેઠળ યુરોપીયનો સાથે સંખ્યા બંધ હરિક્ષાઓ યાયેલી, અને એમાંની ધ્વજોળખરી તેા ગ્રેકટીસ જેઓજ હતી. એમાંની પહેલી ત્યા બીજી હરિક્ષાઓ ખાસ કરીને રમતધોરણની દિષ્ટિએ ઉચ્ચ કક્ષાની અણી શકાય. એ વખતે હોદીઓના સરદાર શ્રી. દયારામભાઈ ભકત હતા, બ્યારે યુરોપીયનોના સરદાર મી. લીવરસેજ હતા, કે જેઓ ગ્રોવીન્ટમલ કેપીટનર પણ હતા. રમત ધ્વજોળ રસાકસીભરી થઈ હતી. ચડિયાતા સંઘકાર્યને લીધે યુરોપીયનોની ચાર વિ. બે ગોલે છત થઈ હતી, અને એકમાં પણ એજ કારણથી યુરોપીયનોની પાંચ વિ. ત્રણ ગોલે છત થઈ હતી. આવી હરિક્ષાઓ યોથી હોદીઓમાં ધ્વજોળ ઉત્સાહ આવતો હતો અને રમત પણ સુધરતી હતી. ઇ. સ. ૧૯૫૨માં પણ શ્રી. દલુભાઈ ભગવાનજી પટેલની સરદારી નીચે યુરોપીયનો સાથે સંખ્યાબંધ હરિક્ષાઓ લયા હતા, બ્યારે કેટલીક હોદીઓ હાથો હતા. એ વખતનાં હોદી ખેલાડીઓમાં શ્રી. ખરત પટેલ અને શ્રી. વલ્લભભાઈ પરમાર ઉત્તમ ખેલાડીઓ હતા. એકદરે આ હરિક્ષાઓને લીધે હોદીઓમાં ઉત્સાહ ધ્વજોળ રહેતો હતો, અને રમત ધોરણ પણ કીકીક પ્રમાણમાં ઉચ્ચ હતું. આ વર્ષે પણ હોકીની ઋતુ (Season) શરૂ થાય તે પહેલાંજ યુરોપીયન ટીમ તરફથી હરિક્ષાએ માટે આમંત્રણ આવવા લાગ્યાં છે અને આચા છે કે ત્યાંના વર્ષે પણ હોદીઓ સાથે રમી પતાવથી અને આશ્ચર્યાચ્છનાં શહેરોમાં વસતા હોદીઓ પણ તેમાંથી ધ્વજોળ હોકી રમવાનું શરૂ કરશે.

સુધારા શ્રી. ૧૪-૩-૫૨નાં રોજ પ્રસિદ્ધ થયેલાં ‘ઇન્ડીયન ઓપીનિય’માં ‘હોકી’ એ શિર્ષકે હેઠળનાં મારા લેખમાં આ રમત યાજીશ યાજીશ મીનીટનાં બે અર્ધમાં એટલે કુલ એરેશી મીનીટ રમવામાં આવે છે એમ લખાયું હતું, તેા એને બદલે આ રમત પાંચીશ પાંચીશ મીનીટનાં બે અર્ધમાં એટલે કુલ સિતોર મિનીટ રમવામાં આવે છે, એમ સુધારી લખ્યું.

‘ધર્મ’ અને માનવજાતી પ્રત્યેક ધર્મે માનવજાતીને સદાય કરી છે. પ્રચીન ગ્રીક ધર્મે સૌંદર્યની ન્યોયાતિની, તેના જીવનની વિશાળતા અને ઉચ્ચતાની, તથા અનેકાંગી પુણ્યતાના ધ્યેયની માનવમાં વૃદ્ધિ કરી છે, દિવ્ય ગ્રેમ અને દયારાલતાનું કંઈકે દર્શન પ્રિરિત ધર્મે તેને કરાજ્યું; બૌદ્ધ ધર્મે તેને વધારે વિનીત વધારે નમ અને વધારે વિશુદ્ધ બનવાનો ઉદ્દત માર્ગ દર્શાવેા છે, યજુદી અને ધરસામ ધર્મે તેને બ્યવહારમાં કેવી રીતે ધાર્મિક નિષ્ઠાવાળા થયું અને પ્રજા પ્રત્યે ઉત્સાહપુર્વકે ભકિતવાળ કેવી રીતે રાખવેા તે બતાવ્યું છે. હિંદુ ધર્મે સૌથી વિશાળ અને ગહનતમ આધ્યાત્મિક શકયતાઓ માનવ સમક્ષ પુલ્લી કરી છે. ને આ બધાંય ધ્વજર દર્શનો પરસ્પર એક અને અભિન બને તેા એક મહાન કાર્ય અવશ્ય સિદ્ધ થાય, પરંતુ માનવ બુદ્ધિનું સ્વમતાનિમાન અને ધાર્મિક અહંતા તેના માર્ગમાં આડી આવે છે.”

—શ્રી. અરબીક. ‘વિચાર રતો અને ‘ન્યોયાતિ ગાંખી’ માંથી.

—આઝીવના વીસથી ત્રીસ વર્ષની વય વચ્ચેના તમામ વાંદાઓએ એક રાષ્ટ્રિય રોન્ય રચવાને નિષ્ક્રમ કર્યો છે. કહે છે કે એ રોન્ય યુરોપના સહીમારા સંરક્ષણ માટે રાષ્ટ્રબંધની રાહબરી હેઠળ કામ કરશે.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932

118 Victoria Street, DUBAN.

અમારે ત્યાં

માંધીવડ, કોળ, હવન, પુનની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરક જેલતી વસ્તુઓ મળશે.

મહાદેવો સતોપ એજ અમારો મુદા ભેખ છે. એકજ વખત મંઆવી ખામી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખાય નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંઈ ઓડેશી સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

હિંદના ખખરો

હધરાબાદમાં નીકામ

માર્ચની ૨૩ મીએ, હધરાબાદની પહેલી વિદ્યાર્થીની એસેસમ્બલીની મેકેક માં બોલતાં, રાજપ્રમુખ, નામદાર નીકામએ કહ્યું: "સ્વતંત્ર હિંદની અંદર રહીને હધરાબાદ, હિંદની ઉત્તરી માં આમણ પડતો ભાગ ભજવવો જોઈએ. આપણા આ પ્રાંતમાં છેલ્લા છેલ્લાક વખતમાં ઘણા સંકટો આની પડ્યા હતાં. પણ હવે શાંતી સ્થપાતી જાય છે, અને હિંદુસ્તાનના એક સ્વતંત્ર રેટ્ટ તરીકે આને આપણે ગર્વ અને આનંદ લાઇ કાઢીએ છીએ અને તેવું આનંદ તો, નેહર તથા સ્વ. શ્રી. વલ્લભ બાઇ પટેલની મહેનતને છે, જેઓએ પોતાની બહેણી દ્રષ્ટીથી આપણા લોકોને ખરે ખાર્ગ દેારવણી આપી છે. હિંદની સરકારે હધરાબાદના મામલામાં પડીને ૧૯૪૮ની ખરાળ સિથિતિને હાથમાં લાવી છે. ફક્ત શાંતી સ્થાપ વામાં નહીં પણ આ પ્રાંતમાં સ્વતંત્ર ચુટણી પણ, સારી રીતે પાર પાડી છે. છેલ્લા વર્ષોમાં ઘણા સુધારાઓ કરવામાં આળ્યા છે, જેથી, જમીનદારી નાણુદ ઘણ ગઈ છે, અને ખેડૂતોની હાથત સુધરી છે."

ટર્કીના ભારત માટે મત

ટર્કીના પ્રેસ ડેલીશિનના સભ્યો ડો. અહમદ સુકુ ઈસ્મેર અને મી. ડોગન માડીએ પોતાની સાત અઠવા ડીવાની સુધારકી ઉપર તા. ૨૧મી માર્ચએ, ન્યુ દિલ્હીથી રેડીયો ઉપર બોલતાં કહ્યું કે: "અમારે બે પીનાઓ તરફ વધુ આકર્ષણ થયું છે. એક એ છે, હાંદે રસ્તાતમક કાંધમાં ઘણી ઉત્તરી કરી છે, ખેતીમાં તેમજ ઉદ્યોગમાં આથી હિંદની આર્થિક સિથિતિ સુધરશે. હિંદને ફરતી ખળતો મળ્યો છે, અને એને હેબવાવાથી, હિંદુનીયા માં વધુમાં વધુ પેસાદાર અને દરેક સ્ત્રેત્રમાં સ્વતંત્ર દેસ યજ બરી. ખીછ મીન એ કે, હિંદનું બંધારણ ને રીતે માલી રહ્યું છે. આ મહાન સુંદરથી અમને જોવાનો લાભ મળ્યો છે. હાંદે માં જુદા જુદા ધર્મના લોકો વચ્ચે ને મીત્રતાની. બાવાના છે એ જોઇ અમને ઘણું જ સંતોષ થયો છે. અમે જ્યાં મયા ત્યાં જોયું કે જુદી જુદી ભાષાના લોકો પણ સમતાથી રહેતા હતા કારણ એક દેશના હોવા થી, અને એક આદર્શ હોવાથી, તમારા દેશમાં કેટલીએ જુદી જુદી ભાષાઓ, અને ધર્મ હોવા છતાં આમણ વધી રહ્યો છે એ જોઇ અમને આનંદ થાય છે. અમારી કાશમીરની યુસા ફરી પણ ઘણી લાભદાયક નીતરી છે. ત્યાંની રાજનેતીક અસ્થીરના હોવા છતાં કાશમીરના લોકોએ પોતાના દેશનું કામ ચાહુ રાખ્યું છે. કાશમીર ની સરકારે થોડાક વખતમાં ઘણું કયું

છે. શેખ અબ્દુલમને પ્રળી અમને એમ લાગ્યું, કે તેઓ એક મહાન પ્રભાવશાળી પુરુષ છે."

આદર્શ પગલું
 પી. ડી. આવ. ના સમાચાર જણાવે છે કે, રાજા નારવાલ સિંઘ, જેઓ પેપસુના એક મોટામાં મોટા જમીનદાર છે એમણે માર્ચની ૨૨ મીએ જાહેર કયું છે કે એમની ૫૦૦૦ એકર જમીન તેઓ એમના બાહુતોને દાન કરવા તકવાર છે. ખેડૂતોની સભામાં બોલતાં એમણે કહ્યું કે, હવે સમય એવો આવ્યો છે કે જમીન ખેડવાન જ જમીનતો માલિક થાય. તેને આશા છે કે જીજ જમીન દારો આ સંમજીને મારી પ્રમાણે પગલું ભરશે. વિનાશ બાવેના કાર્યનું આ એક સુંદર ધન છે.

સ્વ. પૂ. કેસ્તુરબા ગાંધી સ્મારક ફંડના ડોનરો જોગ
 પૂ. કેસ્તુરબા ગાંધીનું શ્રીનીકસ માં મોચ સ્મારક કરવાના હેતુથી ડા. સ. ૧૯૪૪માં આસરે પો ૪૩૦૦નું ફંડ થયું હતું જેનો ઉપયોગ શ્રીનીકસમાં પૂ. કેસ્તુરબા ગાંધી મેમોરીઅલ સ્કુલ યાંધવા માટે વીચાર કરવા તા. ૧૪-૪-૧૯૫૨ને સોમવારે બપોર બાદ ૪ વાગે ગાંધી હોલ, જોહાનીસમજમાં એ ફંડના દાતાઓની સભા રાખવામાં આવી છે, દરેક દાતાઓને વેળાસર પધારવા વિનંતી છે. આ બાબતમાં આ સમાનો બહુમતીથી ને નિર્ણય થશે તે ઉવટનો લેખાશે.
 સુરેન્દ્રરાય બાપુભાઇ ગહેડ, સોરાખાલ સુસ્તમજ. સેક્રેટરી.
 લીખાભાઈ ઉકાભાઇ મારેત્તર, રાવજીભાઈ ત્રી. પટેલ. ટ્રેસરરો:

પ્રિશીરીયાના એશીયાટીક બખર

ત્રેન રોડ ઉપર વહેચવા માટે મકામ
 અમે ત્રણ મોટી ડુકાનો રહેવાની સમજવ અને જોડે જમીન સાથે ૧૦૦x૧૦ ની પારખર રહીટની જમીન ઉપર બાંધી છે. ડુકાન ને લગામાં છે, તે ધનંડીપન એશીયાટીક. લખખગ ૨,૫૦૦ સકવેર ફીટની જમીન ઉપર આ ડુકાનો અને માર્ડ છે.

તુરત વહિચાહુ માટે
 પા. ૫૦૦૦ની વાની રકમ છે નાચેના શિરના મે લશોયા મળેા.
 HABIB V. KESHAVJEE,
 c/o Empire Theatre,
 522 Boom Street, Pratiora.

પ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ (જોહાનીસમજ)

વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ
 ઉપરોક્ત સમાજની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૨૦-૪-૫૨ના બપોરે ૨-૩૦ વાગ્યે શ્રી. ગાંધી હોલ માં નીચે જણાવેલા કામકાજ મટે મળશે.

પ્રાંસવાલમાં વસતા દરેક સભ્યોને વેળાસર હાજર રહેતા ખાસ વીનંતી કરવામાં આવે છે.

- કામકાજ: (૧) મીનીટસ. (૨) આનક જનરલો હિસાબ અને મંત્રીઓની રીપોર્ટ. (૩) શાળા સમિતિનો હિસાબ અને મંત્રીની રીપોર્ટ. (૪) રમયાન સમિતિનો હિસાબ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ. (૫) લાયબ્રેરી સમિતિ નો હિસાબ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ. (૬) અધિકારીઓ તથા કમીટી મેમ્બરો ની સુટણી. (૭) પરચુરુષ.

રાહાબાઈ બગવાનજી પટેલ, મગનલાલ બહુભાઈ, જો. મા. મંત્રીઓ: ડા. હિ સે. સ.

પ્રભુ અને તેની સુષ્ટિ

"પ્રભુ પોતાની સુષ્ટિને આટલી સખ્ત રીતે હેયોડાથી શા માટે ડીપે છે શા માટે કણકની નેમ તેને ગુદે છે, શા માટે તેને રવિરમાં સ્નાન કરવા અને બહીની લાલ ધમધતની આગમાં ધકેલે છે? કોરેજ કે સામાન્ય માનવ સુષુહ હજી સખ્ત, અપકવ, અશુદ્ધ કામી ધાતું છે અને ખીછ કોઈ પણ રીતે ઝોગળાને આકાર આપી યકાપ તેમ નથી જેવું ઉપાદાને તેવીજ તેની રીત છે. પોતાનું વધારે ઉદાત્ત અને શુદ્ધતર ધાતુમાં રૂપાંતર કરવામાં મદદ કરવા કે તે પ્રમાણે તેની સાથે ના પ્રભુનો બવનહાર પણ વધુ નરમ અને વધુ નરમ થશે, અને તેનો ઉપયોગ ઉચ્ચતર અને સુંદર થશે.

—શ્રી. અરવીંદ,
 "વિચાર-રતો અને જોયોતિ કાંપી" માંથી.

સમાજ કલ્પટુક છે
 ઘરડા માણસો એક વાતો દરેશા કહે છે. "એક વખત બપોરના તાપમાં વાશીને ઘાડી મરેલો એક પ્રવાસી જાડ નીચે આમને લેવા બેઠો. થોડો વિસામો લીધા પછી "હવે જો હંકુ બરફ જેવું પાણી મળે તો થી મજા પડે!" એવો વિચાર તેના મનમાં આવ્યો. તેની સાથે જ જમીનમાં એક કાટ પડી અને પાતાળના પાણી ની મધુર ધારા તેના મોઢામાં આવી ને પડી. જે જાડ તજે તે બેઠો હતો તે કલ્પટુક હતું, તેની તેને બખર નહતી. તેને પ્રવાસીને નવાઇ લાગી. થોડો વખત પછી નવાઇનું રૂપાંતર ભોતીમાં થયું. "આ જૂત તેા નહી હેય!" એવો વિચાર આવતાં ની સાથેજ એક અતી વિકરાળ જૂન સામે આવીને ઉજું. પ્રવાસીને યજ ગયું "મને હવે આ ખાધા સંતાપ નહીં રહે!" થયું એનો પ્રવાસ ત્યાંજ ખતમ. સમાજ પણ આવું જ એક કલ્પટુક છે.

શ્રી. પ્રાંસવાલ પ્રબલપતિ એસોસીએશન

શ્રી. પ્રાંસવાલ પ્રબલપતિ એસોસીએશનનું સને ૧૯૫૨નું વાર્ષીક સમીલન, બેચાલ મુકામે, શ્રી. જુલાબાઇ મંકનજી ના પ્રધુખપટે તા. ૧૩-૪-૧૯૫૨ને રવિવાર બપોરે, ૧-૨૫ કલાકે, મળશે. તેના આમમ્લા દીવસની સાંજે ૭ વાગે, બેચાલમાં, શ્રી. રૂપ એન્ડ મકનની પેઢી ના મકાનમાં, વિષમ વીચારણી સભા મળનાર છે. તે પહેલાં સભ્યો તરફ થી આવનાર દરવેાની તેના અનુમોદન સહિતની લેખીત દરખાસ્ત મંત્રીને મળવી જોઈશે. એ બંને પ્રસંગોએ એસોસીએશનના તમામ સભ્યોને વેળા સર પધારવા આમહબરી વિનંતી છે. કાર્યક્રમ: (૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૩) હિસાબની રજુઆત, (૪) દરવેા, (૫) સુટણી અને (૬) પરચુરુષ.
 દેવજીભાઇ બેરીસ્ટર.
 મંત્રી શ્રી. ડા. પ્ર. એસોસીએશન.

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.
 Tel Address: "DALLMILL"
 P. O. Box 888, MOMBASA.
 Kenya Colony.

બીજા દિવસે સાંજે છેકરાઓ વાદ સામી પડોસમાં સીયામીઝ બીલાડીઓ બેવા જવા તબયાર થયા અને દોવાલ પરથી વિષ્યને બોલાવવા સંકેત ની સુચારણી વગાડી.

“સરીસલામત છે આવા,” વિષ્ય એ કહ્યું, માળી ત્રીકમ હમચાલ બહાર ગયા છે.”

બધા છેકરાઓ વંદી ઠેકાને પડોસના બાગમાં ગયા. વિષ્ય તેઓને બીલાડીઓના પાંજરા પાસે બધ ગયો. કુતરો ડાઘીઓ તેઓએ બહાર રાખ્યો હતો. તેથી તે જોર શેરથી પોતાની નાપસંદગી બતાવવા શુદ્ધ રહ્યો હતો.

“તું અહીં જ રહે છે?” રવીને વિષ્યને પુછ્યું.

“ના. હું મારા સાવકા બાપ સાથે મામ બહાર રહું છું. મારી મા મરી ગઈ છે. મારે બેન કે માહ કોઈ જ નથી. આ મારી પહેલી જ નોકરી છે,” વિષ્યએ કહ્યું.

ચોડા આચળ ચાલ્યા પછી તેઓ બીલાડીનાં પાંજરા પાસે આવી પહોંચ્યા. અને વિષ્યએ કહ્યું: “જુલો પેલું બીલાડીઓનું પાંજરું. આ બીલાડીઓ ધણી જ કામથી છે. એને સંભાળવા એક બેનને રાખવામાં આવી છે. તેઓ ત્યાં જ ઉભા છે. જ્યારે પાંજરા ની સાવ પાસે આવ્યાં ત્યારે બાળકોને નેહ અનુપમા ઘણા ખુશ થયાં. આવા તમે બધા ઘુલકાઓ આને ક્યારેથી?”

“એને આને બીલાડીઓ બેવા આપ્યાં છીએ. અને નેહ શકીએ છીએ?” પરેશો રબ મેળવવા : પુછ્યું.

“હા, હા, જરૂર આવેા હું તમને બતાવું.”

તેઓએ ધણી બીલાડીઓ નેહ અને અનુપમાએ તેમને બધાની માહીતી આપી. કંઈ બીલાડી કેટલા ધનાનો શોમાં જીતી છે વિગેરે માહીતી આપી બાળકો ખુબ તાજુબ થયા. પછી તેઓ એક બીલાડી પાસે આવ્યા તે બીલાડીને બતાવતાં અનુપમાએ કહ્યું: “જુલો આ ‘રાણી મારી’ છે. એ સૌથી કામથી બીલાડી છે. ધણી મોટા ધનાનો જીતી છે.”

બાળકો તે ‘રાણી મારી’ને ખુબ ધ્યાનથી નેહ રહ્યા હતા. ‘રાણી મારી’ની પુછી પર એક નાની આછી વદળમી રંગની ચકતી હતી તે તરફ બોલું ધ્યાન ગયું. “અનુપમાબેન આ નાની ચકરડી કેમ છે. ‘રાણી મારી’ની પુછી પર?”

“બીજી બીલાડીએ એને કરડી હતી તેથી ત્યાંની રંગ બદલાઈ ગયો છે.”

“મને તો બીજી બીલાડીમાં અને ‘રાણી મારી’માં કંઈત આ નાની પુછી પરની ચકરડીમાં જ ફરક લાગે છે. છતાં એની વધુ કામમત કેમ?”

અનુપમા હસી: “તને એ નહીં સમજાય.”

સાલુ વાર્તા

બીલાડીની બેદી વાર્તા

પ્રકરણ ૨

છેકરાઓ બીલાડી. બેવામાં એવા મથકુલ હતા કે વખતનું તેમને બાન ન રહ્યું અને ત્રીકમ માળી પોતાનું કામ પતાવી પાછો ફર્યો.

“અરે વિષ્ય તું ક્યાં ચુલો છે. મેં તને અહીંથી આ ઘાસ કાઢી નાખી એક ક્યારી કરવાનું કહ્યું હતું ને?” યુરસાબેયો ત્રીકમ માળીને અવાજ આવતાં જ બધા ચોક્યાં. વિષ્ય પશુ પોતાને કામે દોડી ગયો. ત્રીકમ માળી એ તેને ધેલ્યું.

“આ છેકરાઓ ક્યાંથી મારા બળીયામાં? તમને કેણે બોલાવ્યા? અનુપમા બેન તમે છેકરાઓ બોલાવશે તો મને નહીં ગમે. ચાલો ચાલ્યા જવ.”

“મેં તેમને નથી બોલાવ્યા, તે વિષ્ય સાથે આગ્યા હતા.” “એને ફકત આ બીલાડીઓ બેવા જ આવ્યા હતા. ઠીક, આભાર. એને જઈએ છીએ.” સુહદયે ત્રીકમ માળીને જવાબ આપતાં કહ્યું અને તેઓ પાછા ગયા.

“ત્રિકમ માળી સમજે છે કે આ વાડી તેની જ છે,” બોલુંએ કહ્યું. “મને એ જરા પશુ નથી ખમતો. બીચારા વિષ્યને કશી શિક્ષા ન કરે તો સાઈ.”

“હા! વિષ્યને જરૂર થોડો માર પડશે એમ તેના યુરસા પરથી જણાય છે.” વિષ્ય કહેતો જ હતા કે માળી ધણીવાર તેને મારે છે. અને તેના સાવકા બાપને પશુ ફરીવાદ કરે છે ત્યારે તો બાનેની સળ વિષ્યને બોગવવી પડે છે. વરેશો કહ્યું.

“કીક હવે તો સાંજ પડી અને જઈએ છીએ.” સુહદયે કહ્યું. અને બધા પોતપોતાને રત્તે રખયા.

પ્રકરણ ૩ ‘રાણી મારી’

સાંજના સુહદયે આવી પરેશ અને બોલુંને ફરવા આવવા કહ્યું અને સાથે સાથે બપર આપ્યા કે રવીને અને દક્ષા પશુ હમચાલ સાવકલો લઈ આવે છે. તેઓ પશુ જલદી તબયાર થઈ સાવકલો લઈ બહાર ગયા. બહાર તેઓ દક્ષા અને રવીનેની શહ બોલો વાતો કરી રહ્યા હતા. તેમનો અવાજ સાંભળી વિષ્ય એ વંદી પરથી બહાર ડોકળું કાઢી તેમને બોલાવ્યાં. વિષ્યને નેહ બોલુંએ કહ્યું:

“વિષ્ય, આને કેમ તું ઉઠાસ છે? શું તારા સાવકા બેન માયો કે ત્રીકમ માળીએ કાલે અમને અંદર દાખલ કર્યો તે બદલ માયો?”

“હા! કાલે એક તમારો માલ ઉપર પડ્યો હતો અને મેં કલાક વધુ કામ કરવું પડ્યું હતું પશુ મને એનું કામ નથી. પશુ આને ‘રાણી

માસી’ બોલાઈ મધ છે અને એનો આરોપ મારાપર છે. હમચાલ જ પોલીસ યુજીવંતરાય આવનાર છે.” વિષ્યએ વણા કુબ સાથે કહ્યું. હજી વિષ્ય વધુ કહેવા જતો હતો ત્યાં ત્રીકમ માળીનો અવાજ તેને બોલાવતો સંભાળેા અને પોલીસ આવ્યો લાગે છે, હું અરે કહું છું મેં તે નથી ચોરી,” કહી તે બાગ્યો.

દક્ષા અને રવીને આવી લાગ્યાં હતાં, બધા બાળકો વિષ્યને ઠેવી રીતે મદદ કરવી તેના વીચારમાં પડ્યાં.

“ને કોઈ અંદર હમચાલ જઈને પોલીસની વિષ્ય સાથેની વાતચીત સાંભળી આવે તો આપણે આ બીલાડી ના બેદને ઉકેલી રાકીએ,” સુહદયે કહ્યું.

“હું જાણું” પરેશો કહ્યું. આને સવાના લેડી કોમુદી મોતીવાલા આવ્યાં છે. અને તેઓએ થોડીક બેનને આઠ પર બોલાવી હતી. મારી બા પશુ હમચાલ ત્યાંથી પાછા આવ્યાં.”

“પશુ તેથી તું ઠેવી રીતે જઈશ,” દક્ષાએ પુછ્યું. “મારી બા તે લેડી કોમુદી સાથે જુની મેઝી હોવાનું કાલે મારી બા કહેતાં હતાં. હું ત્યાં મારી બાની પસંમાંથી રમાલ પડી ગયો હોવાને બહાને જઈશ.”

“હા, ખુબ સુંદર યુકતી છે. જલદી બન,” સુહદયે કહ્યું.

પરેશ વંદી ઝોળગી ઉતાવળે પશુ ધીરે પડખે બધાં બાગમાં લેડી કોમુદી, વિષ્ય, માળી ત્રીકમ અને પોલીસ યુજી વંતરાય વાતો કરી રહ્યાં હતાં એની પાછળ જઈ એક ઝાડની ઝોથે બહુ સંભળાય તેમ ઉભો. વિષ્ય બીચારો ખુબ ગભરાએલો લાં ઉભેલો પરેશ બેગ્યો.

“તું સાંજના પુછું કરતો હતો?” પોલીસે વિષ્યને પુછ્યું.

“હું...હું...હા...સ કાઢતો હતો સાંભળ.” વિષ્યએ ગભરાતા ગભરાતા કહ્યું.

“વાસ ક્યાં કાઢતો હતો. બીલાડી ના પાંજરા પાસે?”

હા-સાહેબ. “એટલે કે તું આખી સાંજ બીલાડી ના પાંજરા પાસે હતો એમ ને?” તે કહેલને એ પાંજરા પાસે આવતા બેવા હતા.”

“શીલાબેન અને પડોસના સુનીતી બેન બીલાડીને બેવા આવ્યાં હતાં. શીલાબેન એક ૭૬ બાઇ છે અને લેડી કોમુદીની યુદ્ધવપર્યા બેજ છે. એને સવાલ જવાબ કરતાં પોલીસે જણ્યું કે એ ગયા ત્યારે બીલાડી પાંજરામાં

હતા. એ સમય યા ઠી ૪ સુધીનો હતો. પાછું વિષ્યને પુછતાં તેમણે કહ્યું:

“તું ચાર અને પાંચની વચ્ચે શું કરતો હતો?”

“કંઈ જ નહીં...સાહેબ હું તો ઘાસ જ કાઢતો હતો, સાહેબ.” અને તે સમયે મેં તો કોઈને લાં આવતું બેનું પશુ નથી.”

“ના...ના...સાહેબ. ફકત માળી ત્રીકમ આવ્યા હ...ના અ...ને અમે બે...યું કે...બી...લાડી...યુમ થઈ છે.”

માળીએ કહ્યું કે “હા હું પાંચના સુમારે બીલાડીઓને બેવા ગયો હતો. વિષ્ય ત્યાંજ ઘાસ કાઢી રહ્યો હતો. અનુપમાબેન આને સવારથી રબ પર હતાં અને મને પાંજરાની ચાવી આપી ગયાં હતાં. આથી બીલાડીઓ મારી સંભાળ નીચે હોવાથી હું સાંજના બધુ બરાબર છે કે કેમ તે બેવા ગયો હતો. અને મેં બેનું કે ‘રાણી મારી’

પાંજરામાં નહોતી પશુ પાંજરા બંધ હતું. હું મારું છું કે વિષ્યએ જ એ બીલાડી લીધી છે.”

“ના...ના...ના સાહે...ય મેં નથી લીધી. હું...એ...વો બરા...ય નથી સાહેબ.”

“બસ કર, બસ કર” પોલીસે કહ્યું. “તારે મારની જરૂર છે. તું ત્યાર શીવાય યુનો કશું નહીં કરે.”

“હું જ નેહ લઈશ એને.” માળીએ કહ્યું.

“માળી હું ધાઈ છું,” લેડી કોમુદી વચ્ચે જ બેભા, “કે, વિષ્ય કે તારે કંઈ કરવાની જરૂર નથી. અથવા એના બાપને ફરીવાદ કરવાની જરૂર પશુ હું બેતી નથી. ભ્યાં સુધી ચોરી સાબીત ન થાય.” પછી તેમણે યુજીવંતરાય તરફ ફરી કહ્યું: “તમે પુછી તપાસ કરો અને રીપોર્ટ આપો. વિષ્ય તું બંધ બંધ હવે.” અને લેડી કોમુદી બંજલા તરફ ચાલતાં થયાં.

“આભાર, લેડી”, વિષ્યએ ખુબ દયામણે અવાજે કહ્યું.

હજી લેડી કોમુદી બંજલા પાસે પહોંચ્યાં નહોતાં ત્યાં પરેશને પડકરી માળી અને પોલીસ તેમની પાસે લઈ ગયા. વિષ્ય બચતીત નજરે નેહ રહ્યો.

“લેડી બા છેકરા અને બીજા બેનશાં વિષ્ય સાથે મેં ના પાડ્યા છતાં બાગમાં આવે છે. મને તો લાગે છે કે આ લોકના જ બધા કામ છે,” માળીએ કહ્યું.

“તું મારા બાગમાં શું કરી રહ્યો હતો?” લેડીએ પરેશને પુછ્યું.

“મારી બા તમારે ત્યાં ટી પર આવ્યાં હતાં અને એ રમાલ ક્યાંક પાડતાં ગયાં હતાં. અમે પડોશમાં જ રહીએ છીએ તેથી માંએ કહ્યું કે જ એ ગયા ત્યારે બીલાડી પાંજરામાં જ રમાલ મળે તો શોધી લાવ. તેથી

હું રસ્તામાં શોધતો શોધતો આપ પાસે આવી રહી હતો અને મને માળીએ પકડ્યો," પરેશો કહ્યું.

"તું શું સ્મનીતાનો પુત્ર છે?"

"હા માસી."

"આવ બેટા." એસરીમાં પુરશી પર બેસતાં લેડીએ પરેશને આવકાર્યો. "તારી બા મને તારી અને તારી નાની બેન બાંદુની વાતો કરી ગઇ ત્યારથી તમને બનનેને ભેવા હું ઉત્સુક થઈ હતી."

"મારી નાની બેન ઘણી મીઠી નાની છોકરી છે, માસી." હું એકાદ દીવસ તેને લાખે આવીશ પણ..." પરેશો માળી તરફ ભેંતાં કહ્યું... આ માળી અમને વદશે."

"હું યહુ દીવસગર છું, બેટા. અનભય તાં તે તને ચોર સમજાવે. તોકમ આ બાળકોને આવવા દેજે, મને ત્યારે

બલે બામમાં રમે અને ખીલાડીઓ ભેગ."

"હું જઈશ ત્યારે, માસી, રાત પડવા આવી, મા વાટ ભેતી હશે." "બલે પાછો બાંદુને લઈ આવજે હો!"

અને તે જવા બામમાં મેલો માળી અને પોલીસ પણ પાછળ મયા. પરેશો ફરી એક ઝાડ પાછળ સંતાઈ જઈ માળીને આગળ જવા દીધો અને તેઓની વાતો સાંભળવા લાગ્યો.

"આ છોકરાઓ અને જરાય અમતા નથી," પોલીસે કહ્યું. "મને પણ નથી ગમતા. પણ શું ચાપ લેડીનો કુકમ." માળીએ કહ્યું.

"દીક હું પણ જાલ છું અને કાલે ત્રણ વાગે પાંચરા પાસે તપાસ કરવા આવીશ કંઈ મુઝાબો મળે તો." અને બનને છુટા પ્રક્યા. પરેશ પણ છુટો પડ્યો.

—અધુરું

શીયાળાને ખેરાક

ભૂપતરાય મો. દેવે.

શિયાળાની ઋતુમાં પૌષ્ટિક પદાર્થો આપને શરીરમાં સંક્રિત એકઠી કરવા માટે લોકો જુદાં જુદાં પદાર્થો, બદામપાક, અડદીઆ વગેરે કૌંમતી વસાણાં બરપુર પાકો બનાવે છે અને દરેકજા સવારમાં ખાય છે. પૈસાદારને આવા કૌંમતી પાકો પચે કે ન પચે પણ નિત્ય સ્વાદ ખાતર પાકો ખાવાની આદત પડી ગયેલ હોય છે. જ્યારે ગરીબ વર્ગને કૌંમતી વસાણાં થી બનાવેલ પાકોનાં, દર્શન દુર્લભ છે. જ્યાં દરેકજાના ખેરાકમાં ઊંટી-પાવણું જુદાં થી મળવું મુશ્કેલ છે ત્યાં પાકની વાત શી કરવી!

મરીબ-મધ્યમ વર્ગ માટે કૌંમતમાં સરતા પણ ખેરાકના પોષણતત્ત્વની દ્રષ્ટિએ બહુજ કૌંમતી એવા ટેટલાક પદાર્થો છે. એવા પદાર્થોમાં ખજૂરને પ્રથમ વર્ગમાં ગણવી શકાય

ખાવાથી રૂચિ એકઠી થાય છે. આ સમયે કુકમના એકાદ બે કુટલા પીવાથી એક પ્રકારનો સ્વાદ આપે છે. કસરત કરનારાઓ માટે ખજૂર અને કુકમ બલપ્રદ ખેરાકો શરીરના દરેકદરેક અવયવ માટે ખજૂર અને કુકમ કૌંમતી પદાર્થો છે.

ખજૂરને ઊંચામાં પલાળી રાખીને પછી હાથેથી મસળાવી એકરસ કરવી. પછી હળિયા કાઢી નાખીને ચમચે પીવાથી શરીરમાં તાકાત અને વજન વધે છે, લેડીમાં લાસાશ વેદા થાય છે. ખજૂરનો અનેક રીતે ઉપયોગ થઈ શકે છે. જ્યાં જ્યાં ખાંડ-ગોળ નાખવાનાં હોય ત્યાં ખજૂરને પાણીમાં પલાળીને તેને ચોળી નાખીને તેવું થટ રસવાળું પાણી ઉપયોગમાં લેવું. ચટણીમાં પણ ખજૂર નાખી શકાય.

બાળકોને મીઠાઈ બહુ ભાવની હોય, ખાંડ-મળપણ ખાવાની ટેન પડી ગઈ હોય તો તેને બલે ખજૂર આપવાથી મીઠાઈ વગેરે ખાવાની ટેન જતી રહેશે. ખાંડથી માળકોના દાંત બગરો, જ્યારે ખજૂર ખાવાથી દાંત મજબુત અને નીરોગી થશે.

કુટલાંક બાળકોનાં શરીર માયકાંબલા અને ચેતન વગરનાં હોય છે. તેઓનાં શરીર માટે ખજૂર અને કુકમ ઉત્તમ પ્રયોગ છે. શરૂઆતમાં એક પેશી એમ વધારીને પાંચથી સાત પેશી સુધી જવું. ઉપર નહીં પહોં પહોં. કુકમમાં ખાંડ નાખવી નહીં, આ પ્રયોગ દરેકજા સવારના કરવો. બની શકે તો બાળકોને પ્રથમ મેદાનમાં રમવા માટે લોકોની દેવાં. રમી રહે ત્યાર બાદ દસ મિનિટ ખજૂર અને કુકમ

પીવા માટે આપવાં. બાળકો ખજૂર નહીં જરાય મોમાં એકરસ બનાવે તો ખજૂરને કુકમમાં એકરસ કરી તે પીવરાવી દેવાં.

ખજૂર પૌષ્ટિક અને શરીરવંધકારમાં ખુબ જ ઉપયોગી છે. આ ઉપરાંત

ઓઓને માસિક વખતે માસિક જોણ દેખાવું હોય તો તેઓએ કંકત ખજૂર ખાવી જોઈએ; કુકમ, લી, કે ઊંચ લેવાં નહીં. એકથી ખજૂર ખાવાથી માંસીક ઋતુઆવ ગોળ પ્રમાણમાં આવે છે.

પરચુરણ

—ધુરાપમાં ત્રાલ આમે એક સ્ત્રીની કુકમન યુદ્ધ દરમ્યાન બોલથી નાશ પાળી હતી. યુદ્ધ બાદ તે જરમની ગઈ ત્યાં તેણે એક માંધીજીની સુદર પ્રતીમા જુદને પ્રતીમા લઈ ફરી તેણે કુકમ ઘર કરી અને ખુબ આદર સાથે તે ઘરાકોને કહે છે "આ ચીજ વેચવાની નથી. આ માંડે શ્રદા અને સાંભવનનું સ્થાન છે. અને જ્યાં સુધી મારી આ કુકમ અહીં રહેશે ત્યાં સુધી તે પ્રતીમા મને સાંભવન અને શ્રદા આપતી અહીંજ રહેશે."

—મારતની જુદી જુદી મેકેકા માટે ઉભેલા કુકમ જરાય ઉમેદવારોએ સવા ત્રણ કરોડ અરંચ કમીનું જણાવાય છે.

—મારતની તાતા કેપની જે અનેક ઉલ્લોગો અને કારખાના છે તે બધાનો વહીવટ સુધી તાતા કંપનીની ૮૦ ટકા જેટલી સુધી જુદાં જુદાં દરેકની સંખાવતી સંસ્થાઓના હાથમાં છે. આથી મોટા

ખાતોને નફો લોકોપકારી પ્રવૃત્તિમાં વપરાય છે.

—મારતમાં દર વર્ગ પ કરોડ કર લાખ ટન શેરડીનો પાક થાય છે તેમાં થી ખાનન ટકાનો ગોળ ૨૫ ટકાની ખાંડ અને ત્રીસ ટકા જેમને એમ ખાવામાં વપરાય છે.

—માંધીજીનું ચક્રવર્તીન જે કરવામાં આવનાર છે તેનું કામ મી. લેબર મારચસને ચોંપવામાં આવ્યું છે અને તેના પ્રમુખ દેવદાસ માંધી છે. હવે જાણવા મળે છે કે હજી ૭ માસ તેને તખ્તાર થતાં મરો પછી તે શ્રીમમાં પુણ્ય માંધી જીવન ચાલેખવા મરો રવાં છે.

—સવોદય સંમેલન જે વિનોબાજીની દોરવણી નીચે ચાલે છે તે તા. ૧૬મી એપ્રિલના સેવાપુરી—બનારસ પાસે બરનાર છે.

યુનીયન પ્રોટીંગ વર્કસ
(યુક સેલ્સ, રેસીનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દરેક ભંડાર, ઇંદુ, ગુલ્લાલી, અંગ્રેજ, હાંડી લાખામાં જમા વિચારના પુસ્તકો-શીલાળી-કુશાને ચારીકો હવેમાં મોટા નમ્યામાં આવે છે. યુનાની-વેદશીય-રવેશી દવાઓ-અતરો હવેમાં મળશે.

ધી ઈન્ડી ઈન્ડીય-ગુલ્લાલી લેટર રાઈટર (પત્ર બેંચારનું પુસ્તક) ૭/૬	પાના ૭/૫૫ શી. ૧૦-૬.
" ઈયર (ધર બેક) અંગ્રેજ શીખવાનું " ૭/૬	પાના ૭/૫૫ શી. ૧૦-૬.
" લીલ વોલ્ટ ગુલ્લાલી કું અંગ્રેજ ડીસનરી ૮૦૫ પાના ૭/૫૫ ૬/૬	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
" પીયુપીલ " ઈન્ડીય કું ગુલ્લાલી ડીસનરી ૮૦૪ પાના ૫/૫૫ ૬/૬	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
" માય " કું " ડીસનરી ૮૧૬ પાના ૫/૫૫ ૬/૬	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
" એન ગુલ્લાલી કું અંગ્રેજ " ૧૧૫૨ પાના ૫/૫૫ શી. ૧૦-૬	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
ધી સ્ટુડન્ટ લીલ ગુલ્લાલી કું અંગ્રેજ ડીસનરી " ૩૩૫	પાના ૭/૫૫ શી. ૧૦-૬.
ધી સ્ટુડન્ટ લીલ ગુલ્લાલી કું ગુલ્લાલી ડીસનરી ૪૩૩	પાના ૭/૫૫ શી. ૧૦-૬.
ધી કોન્ટેન્ટ ઈન્ડીય કું ગુલ્લાલી ડીસનરી ૭૫૬ પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
સાથ પોલિ ગુલ્લાલી શરૂઆત ૮૬૩ પાના ૧૦/૫૫ શી. ૨૫-૦.	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
અસલ ગુલ્લાલી બાળ પોથી ૬ પેની નંબર શી. ૭-૦ ૩૩૫.	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
અસલ " દેશી લીસાળ ૬ પેની નંબર શી. ૭-૦ ૩૩૫.	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
નવ યુગ " બાળ પોથી શી. ૧-૦, પહેલી ૧/૬ બીલ ૧/૬	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
નીલ શી. ૨-૦, ચોથી શી. ૨-૩.	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
નિશાપીક ગુલ્લાલી પહેલી શી. ૧-૬ બીલ શી. ૧-૬ નીલ શી.	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.
૨-૦ ચોથી શી. ૨-૩ પાંચમી શી. ૨-૩ છઠી શી. ૨-૬	પાના ૧૦/૫૫ ૨૫/૦.

એ સીવાય બીજાં અનેક ભંડાર વાંચના પુસ્તકો-શીલાળી અંગ્રેજ, શીલાળી હાંડ-માર્કી પુસ્તકો, વગેરે રોકાઈમાં રહે છે માટે આપને જોઈતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોકલશે તો કાલના સાય લખી આપીશું.

એક વખત પદાર્થો અથવા ઓરડા અથવા બીજાં ખાતો કહેા. વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને શી. ૧ વધુ ભરવવી પડશે.

Union Printing Works
BOOKSELLERS, STATIONERS & GENERAL PRINTERS
89-91 VICTORIA ST. DURBAN

वांयवा लायक पुस्तको

भाषीछठ' साहित्य	संयुणी कंती	५ ०	हुकी वाताञ्जो अने नवल कथाञ्जो	मेघ धनुष्य	१ ०
भाषीछठे वणोला अथवा भाषीछठे उपर कथावसा पुस्तकोनो नीचे अभास थाप छे.	छयन सूरियो	५ ०	सरोली अने भतीभां	५ १	५ ०
आरथ कथा (भाषीछठ)	मारी छयन कथा जवाहरलालछ	१ ५	अत्रि वेभा	८ १	६ ०
अभास वा (संयुण्य भाषीछठ)			अधुतरी वार्ता संभ्रम	९ १	८ ०
भाषीछठो सहरार साधे पत्रन्यवहार	तेज यीनो पांय महान वीरिना सूरियो	६ ०	मोरांनी वाता	१ ०	८ ०
भाषीछठनी साधना	मादादेव देशछठु' पुन'सुरीर	२ ३	मोरांनी जोधप्रद नवलकथा		७ ०
भाषीछठना सभास्यभर्मा	सखदार परदेस वस्तुसभास' परदेस	१ ३	भा. १-२ सेठनी	११ ०	१२ ०
छयन परीद (भा. प्रद्युदास भाषीछठे)	मारी छयन कथा राजेन्द्र प्रसाद	१ ० ०	न्य सॉक सीधराज	१२ ०	१० ०
शीनीस अथवा न ३२वोस छतीदास पोताना छयन परीद दरमान	केरलाक वांयवा लायक पुस्तको		अच्छुतुद धारा	८ १	१२ ०
मनोसे आलोच्यो छे.	आपथी क्रोत्रिस	४ ०	आवती ठाक	७ ०	१० ०
भाषीछठो आर्थिक धोखना	कंगुने पत्रो (नेदर)	३ ०	अपसरा (चार भागने सेठ)	१-१२-१	७ ६
धर्मोत्तम नोअछे (भाषीछठ)	सुप नदी रहेवाय (डाक्सटोय)	५ ०	अधुरी वाता	१० ३	७ ६
शिक्षण आर्कीकोना सत्याग्रहने छतीदास	केशरी अथवा स'सुतीसु' भावी (साधा कृष्ण)	२ ०	अने अधा	११ ३	६ ०
भाषीछठ प्रसाद (मथुरादास नीकमछ)	छयना तहेवारी (भाकासहेय)	४ ०	अथडाता वायरा	७ ३	५ ०
भाषीछठ पत्रो (आश्रमनी प्रया हर)	जगतना छतीदाससु' रेभा		उत्तयन नोरेव	७ ०	१३ ०
पावानी डेगनथी (भाषीछठ)	दशन भा. १-२, (नेदर)	१-३-०	उनीवाट	८ ६	७ ०
महारेव देशछठनी दायरी भाग रहेवो	शरसटोय अने शीक्ष	२ ०	भीसा कोरा	३ ०	७ ०
" भीजे	आताराती दिवालो (दादा बाबेकर)	१ ३	अठ्ठना आधु जाधुञ्जोना छयनने		७ ६
" नीजे	पुढ वीला	१ ६	क्याड पादवी नोरेव	७ १	५ ०
" जोयो	छुख सूरिय (पथ)	४ ०	कथ वध	१० १	१० ०
भाषी विभास रोखन भाषीछठा	नवल कथावली	५ ६	केवडाना हाटा	७ ०	५ १
विचारने सपथ हाट' पुस्तक	जोवीयट रशीया.		छटो प्रयोग (वार्ता संभ्रम)	७ ६	१ ३
भाषीछठ कारावासनी कडाथी	(रशीया नीसे लक्ष्मना जेज)	१० ०	नीन ययी	७ १	१ ३
(आजापान महोला अछनीस भासनेना छतीदास. वेपीका रो. सुखीला नोपर.)	कोक रूपीअरना कथानको (वार्ता संभ्रम)	२ ३	मेघ पी'न्ड (अनिभाञ्जो)	७ ०	१ ०
कमित शी. १५/०	छुजरेत महमद (उरलाम धर्म' उपर अजवाधु पासतु' नहुतु पुस्तक)	१ ०	कान्ती	६ ०	७ ०
प्रेम प'थ भा. १	कोकमाता (दादा बाबेकर)	१ ३	पयासव' पथ	७ ०	५३
" " र.	कमरुख थाया " "	५ ०	भाज्य निभासु (न्यवीअसु)	७ १	५३
गम नाम (भाषीछठ)	दिदी कोपी नीकासु	६ ०	उरकनी पुससु	३ ०	७ ०
भाषीछठना तेर दिवसे (विनोवाछठ)	टोक्सटोय कृत		छठानी सखसारी	५ १	७ ०
भाषीछठ-आने पत्रो (संयुण्य पर वथावसा पत्रो)	उत्तम नवलकथाञ्जो		दरीयावाट	६ १	१ २ ६
कंगुनेपना सभासक अ'क	मे नवलकथाञ्जो	५ ०	नख अधु' मे	१ ०	३ ०
भाषी सभासक अ'क	दरि पञ्चवर्दन (नवलकथा)	५ ३	तच्छुआ (हुकी वाताञ्जोना संभ्रम)	७ ०	२ ३
भाषीछठनी अंभी	शरद आधुनी नवलकथाञ्जो		दोन क्वेव	४ १	८ ०
संभ्रम प्रकाश	अधुव' भावती	१२ १	दरीयाथ' अडार वटीया	७ १	५ १
भाषीछठनी सक्षिप्त अलम कथा (मथुरादास नीकमछ)	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
भाषीछठ अ'क भावना (भाषीछठ)	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
आश्रम ललनावली	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
श्रीशारदास भरावला कृत	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
डेगनथीनी वीकास डी. प. म.	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
श्रीदा अ'थन (गीताछठो सभ्रम)	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
सभास अथी रीते वभाष्यी करेवो अजवाड	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
श्रीता क्वनी (गीताछठना अजवाडी रवेको)	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १
श्री पुष्य सभास (आ'न' अजवाडी, दुर्गनाथ देवाती कृतो उपर पुठता प्रथमा अजवाडने ने सेपो वथावसा छे तेरो संभ्रम)	अधुव' भावती	१२ १	दरीयावाट	६ १	७ १

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of **INDIAN OPINION** to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
 33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
 હેલ્થનેલ મશ્યન્ટ્સ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
 રેશમી તેમજ ચુતરાણ કાપડ, વુલન રબ્બ. પ્લાન્ડેટ્સ-જિબી બાળકો માટે
 નવા નવનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન ન્યોરવેટ સાડીઓ
 વીઝેરે માટે હંધારે ભાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહામણુ છે
 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29800.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 15517 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
 TIMBER & HARDWARE MERCHANT
 & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
 Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
 brands paint or any other building material
 at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
 107 Queen Street, Phone 24647.
 Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
 Special attention is paid
 to indent orders
 Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
 If you are interested in selling or buying Property in any
 part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
 7 Kort Street, JOHANNESBURG.
 Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી
 જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાન્સવાલના ના કોઈ પણ ભાગમાં
 પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તે માટે:
 કે. જી. તવારીઆ,
 ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
 બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોઈટિંગ, ડરેસિંગ ચેસ્ટ,
 સાઈડ વોઈડ ઓફીસ ડેસ્ક, ચુક ડેસ, ટેબલ, તદ્દન કીર્ણિત
 ભાવે ખરીદી શકશો. ભલે પધારી લાભ લેવા સુકશો નહિ.
 —બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—
 ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈવાર યાવ છે. તેને સ્ટોક હમેશા તઈ-
 વાર રહે છે માત્ર શેક્કા ભાંવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંજારો અને વેપાર
 ખાતલ વધારો.
L. MISTRY
 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
 PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક
 વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

છ'ગી, આગ, ચોરી, હુલ્લાડ, અકસ્માત, પ્લેગ્લાસ, વિગેરે
 ના વીમા અને ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ કલેવીચરન્સ સર્ટીફિકેટ અને
 ઈન્વીઝિશનને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.

Phone : 33-9633. 29e Commissioner Street,
 JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ
 ડરબનનું આજુ ૧/૯ રતલ. ગોડી કલેવું લસણુ શી. ૧ રતલ.
 ગોળ બાસકીટ ૧૧/- ડઝન. લાંબી અને રક્વેર બાસકીટ ૧૬/૬ ડઝન.
 પાન, બખ્તર ભાત, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦. તથા વેરટ ન્યુસપેપર મળશે.
 હાથ રાઈપ બનાના, કાચા બનાના, પોપો પાછનાપક, ગ્રેનેડેલા રોબ્બા
 બખ્તર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં દાહમાં ગુવાર બીડા વેમણુ,
 શેકટાની સીંગ, તુરામ કુધી તથા લીલાં મરચા. ૭/૬ થી ૧૦/- સુધીનું
 શાકભાજી પારસલ
 પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. દરેક ભાતનું કોળ મળશે:
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.
TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address: **KAPITANS BALCONY HOTEL,**
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—GO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.
Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus/record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ લાલુભાઈ મહીપારવાળા.

દરેક ભાતની ખીકાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ચોખા ચેવા,
મસાલાથી અરે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું 'સુરતી લુચુ' સેવ, મમરા, ગાંડીઆ, લાજઆ,
પાતરા વિગેરે દરદેજ તાલ' બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે શીટા પ્રમાણમાં ખીકાઈ ચોલ્ડર પ્રમાણે દુક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

Partners:
C. C. PATEL
L. B. PATEL
S. K. PATEL

Lo So & COMPANY
PHONE 429

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL
P.O. Box 89, LUANSHYA
Telegrams and Cables: "CLOTHING"
P.O. BOX 93.

NDOLA, N. RHODESIA

**WHOLESALE MERCHANTS AND
CLOTHING MANUFACTURERS**

BOOKS FOR SALE

Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curlios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
'Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Proprietors :

C. L. Patel, D. K. Patel
V. H. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheat Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Wholesale Clothing Manufacturers
MANUFACTURERS
OF
**MENS' TROUSERS,
SPORTS COATS
AND
SUITS.**

Trade Enquiries to:
P.O. Box 541 — BULAWAYO
P.O. Box 150 — KITWE, N.R.
P.O. Box 7482 — JOHANNESBURG
P.O. Box 541 — CAPE TOWN,
P.O. Box 14 — PORT ELIZABETH,
P.O. Box 739 — EAST LONDON.

CONVOY REGD. TRADE MARK

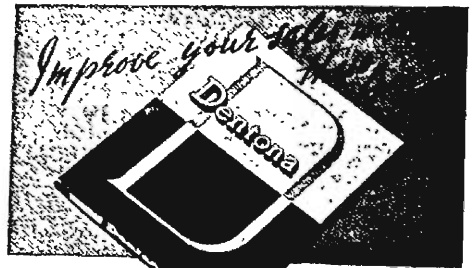
Convoy Garments Manufactured by:

**Maxwell Clothing
Co. Ltd.**

P.O. Box. 541, Phone 3786.

BULAWAYO.

Tel. Add. "CONVOY."

Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki cuts, tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOYASHAB Regd.

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA
DENTON TRADING CO.
JOHANNESBURG

P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO

P.O. Box 354

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Managers

NAIROBI

CONGO BELGE
H. J. HYMANS
ELISABETHVILLE

P.O. Box 157

MASHONLAND AND P.E.A.
W. F. NEUMAN

Phones 2-1219/2-4924

SALISBURG

P.O. Box 1492

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.